

N

[laatste update N: 18-04-2018] ¹

N** zie M**

N** zie U / V**

Naaman (van Beyeren) zie [Nayme van Beyeren]

Nabache zie **Nabathee**

Nabaciene zie [Nabatiene, die]

Nabadar h) mogelijk een verhaspelde vorm van *Cordoua ² (zie **Cordes**);

i) **Nabadar** – hertogdom, leenplichtig aan Civele; *Limborch*: boek X, r. 1347;

i) **Nadoborg** – hertogdom, verder als boven; *Lymburch*: boek X, r. 1454.

Nabathee h) de naam zal ontleend zijn aan Nabatea, ³ het land ten oosten van de rivier de Jordaan dat zich uitstreckte van de bronnen van de Eufraat in het noorden tot aan de Rode Zee in het zuiden, met als hoofdstad Petra nabij het huidige El-Gi ⁴ (Jordanië), ten tijde van de Romeinen ook wel Arabia Petraea geheten (zie ook **Arabia**); i) **Nabicee** – Saraceens koninkrijk in Groten Asia van koning Minus – neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Limborch*: boek VIII, r. 865; i) **Nabathee** – Saraceens koninkrijk van Mimus; *Limborch Frg*: H 53, r. 29; i) **Nabache** – Saraceens koninkrijk in Groes-Assia van koning Minus – idem als in *Limborch*; *Lymburch*: boek VIII, r. 864.

[Nabatiene, die] a) de Nabateeërs ⁵ – Arabisch-Aramees volk, vanaf 5e eeuw v.C. levend in het huidige zuiden van Syrië, Jordanië en noordwesten van Saoedi-Arabië (zie **Nabathee**); b) nakomelingen van Nebajot, de oudste zoon van Ismaël; e) **Nabatiene** – volk, woont in Joden lant; f) afstammend van Ismael <Nabaciene> *Alexanders geesten*: boek I, r. 150; boek VII, r. 1181; e) **Nabatiene** – volk, wonend in Joden lant; f) afstammend van Hismahel; *Troyen*: r. 28674.

Nabels zie **Nables**

Nabicee zie **Nabathee**

Nabius zie **Napinus**

1. <http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/remltindex.htm>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Córdoba.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Nabataean_kingdom

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/El-Gi.kmz

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nabateans>

Nables h) Nobles [Moisan I, 2: NOBLES] – fictieve Saraceense stad in Spanje; i) **Nables** – “Nables ind Morynde, Walterne ind Pyse”; *Karl Meinet*: r. A437, 39;
 i) **Nubles** – één van de bondgenoten van Baligain in de strijd tegen Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A476, 34; i) **Nabels** – stad in Spanje; *Roelant*: r. 1074;
 i) **Nublis** – toenaam van **Berraert van Nublis** <Nublen> *Turpijn*: V, r. 40; XIII, r. 73.

Nabot e) **Nabot** – Saraceens koning van Nubia; g) neemt deel aan de belegering van Constantinopel <Abot> *Limborch*: boek VIII, r. 936; boek XII, r. 476;
 e) **Rabot** – Saraceens koning van Numidie; *Limborch Frg*: H53, r. 86;
 e) **Nabot** – Saraceens koning van Mūnidia; g) idem als in *Limborch*; *Lymburch*: boek VIII, r. 933; boek XII, r. 704.

Nabugodonosor a) Nabuchodonosor [2 *Koningen* 24, 1]¹ / Nebukadnessar II² (604–562 v.C.) – Chaldeïsche koning van Babel / Babylon;
 e) **Nabugodonosor** – heidens koning van Caldee en Babilone; f) voorvader van Baltasar van Babilone; g) verwoest Jherusalem – wiens dromen door Daniel verklaard zijn <Nabugodonosorre, Nabugodonosors> *Alexanders geesten*: boek II, r. 1027, 1053, 1107, 1149, 1161, 1166, 1184; boek IV, r. 1000, 1059, 1074; e) **Nabugodonosor**; g) exemplarisch rijk; *Limborch*: boek VII, r. 11; e) **Nabūgodonosor**; g) verder als boven; *Lymburch*: boek VII, r. 11; e) **Nabugodonosor**; g) eerste veroveraar en verwoester van Jherusalem nadat het 1440 jaar, acht maanden en zes dagen gestaan had; *Wrake Vb*: fol. F4r.

Nabunal a) Nabunal [West *PR*: Nabunal] – seneschalk; e) **Nabunal** – drossaard van Lambale, het land van koning Amant, later koning [?] – ridder in dienst van koning Artur; *Merlijn*: r. 31844, 31865, 31909, 32922.

Nabusardan a) Nebuzaradan [2 *Koningen* 25, 8]³ – bevelhebber van de lijfwacht van Nebukadnessar (zie **Nabugodonosor**); d) voerde het bevel tijdens de verwoesting van Jeruzalem in 586 v.C. [*Jeremia* 39, 13]⁴; e) **Nabusardan** – maarschalk van koning Nabugodonosor; g) verwoestte Jeruzalem en verbrandde de heilige boeken; *Alexanders geesten*: boek IV, r. 1063.

[**Nachieen die Heremite**] zie [**Naschien die Heremite**]

Nachien zie **Naschien 1**

Nadoborg zie **Nabadar**

Naecks zie **Ayax van Salomyne**

Naemess von Bavier zie [**Nayme van Beyerem**]

Naersisus zie **Narciscus**

1. http://vulgate.org/ot/2kings_24.htm

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Nebuchadnezzar_II

3. http://vulgate.org/ot/2kings_25.htm

4. http://vulgate.org/ot/jeremiah_39.htm

Naeschien zie Naschien 1

Nagelrinch j) Naglring, het zwaard van de dwerg Alfrik / Alberich, veroverd door Dietrich / Thidrek, later van Heime / Heimir – bekend uit de *Dietrich van Bern*-epen (13e eeuw); k) **Nagelrinch** – beroemd zwaard; *Eneide*: r. 5730.

Nagrea h) [Moisan I, 2: NAÇARAN] – het huidige Nájera ¹ in Rioja in Navarra, Spanje; i) **Vagere** – stad waar de strijd tussen Karll Meynet en Farracuc plaatsvindt; *Karl Meinet*: r. A361, 64; A362, 6, 28, 3; A369, 452; i) **Nazers** (or. Nazze / Naçeran) – waar Rolant Ferragute versloeg; *Reinolt*: r. 10342; i) **Nagrea** (or. Nagera) – stad vanwaaruit de reus Ferracuyt Karel de Grote uitdaagt – door Karel e Grote samen met Sarragossen aan de Griecken gegeven als die daar wilden blijven; *Turpijn*: VII, r. 11; IX, r. 45.

[Nayme van Beyerem] a) [Moisan I, 1: NAIME(S) 2] — Naimes de Baiviere, ² hertog van Beieren; b) vader van Bertran; d) één van de Twaalf Genoten van Karel de Grote – belangrijkste raadsman van koning Karel; e) **Dunay van Bamere** – één van de Twaalf Genoten van Karel de Grote – raadsman van Karel de Grote; f) vader van Bertram – neef van Roelant; g) vermaard om zijn schoonheid – raadt Karel de Grote aan Aymyn van Dordoen niet te laten doden – vergezelt samen met Ogier en Olivier Roelant naar Coelen om het beleg van de heidense koning Corfan te breken – staat borg voor Ogier bij het duel tussen Ogier en Gontier – vecht in het leger van Karel de Grote in de strijd tegen de Heemskinderen bij Montalbaen – bode van Karel de Grote aan Reynout met het verzoek zich over te geven – bode van Reynout aan Karel de Grote met de boodschap dat de Heemskinderen zich overgeven als Karel hen laat leven <Dunamels, Naym> *Heemskinderen*: p. 52, 95, 100, 105, 111-113, 117-119, 145, [145], 146, 147, 151, 152, 159, 165, 172, 174, [178], 179, 180, 200; e) **Dumaels van Beyerem** – ridder, hertog van Beyerem, kanselier [?] van de koning – leenman van koning Karel van Vrancrijc; f) oom van Ogier van Denemercken; g) staat in het conflict Karel-Hughe aan de kant van Hughe van Bourdeus – kan aan het hof van koning Karel als enige uit de wondernap van koning Abroen drinken, waarmee hij bewijst vrij van zonden te zijn <Dumaels van Beieren, Dumay van Beyerem, Dunay van Beyerem> *Hughe Prz*: p. 5, 10, 12, 78, 79, 81-83; e) **Naimes** – leenman van keizer Karel; g) aanwezig bij het proces tussen Yoen en Otte; *Lorreinen J*: fragm. I, r. 667, 1643; e) **Naimes** alias **die Beyere**; f) verwant van Garijn; g) bondgenoot van Garijn; *Lorreinen O*: r. 2911; e) **Dunaimes** – hertog; g) bondgenoot van Garijn <Dunaimen> *Lorreinen W*: fragm. V, r. 267; e) **Dunamel van Bayvier** – ridder, hertog van Bayvier – leenman van koning Karel van Parijs; g) aanwezig bij de belegering van Monclier – aanwezig bij de strijd om Rosefloer tegen de drie Saraceense reuzen <Dunamels van Ba[...], Namale van Bayvieren>

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth_Nájera.kmz

2. <https://en.wikipedia.org/wiki/Naimon>

Madelgijs: fragm. VII, r. 150; fragm. XIV, r. 397, 436; e) **Namals van Bavier** – ridder – leenman van koning Karel die Grote; g) aanwezig bij het toernooi in Dordoene – naar het door de Saracenen belegerde Eggermont gestuurd; *Malegijs*: p. 19, 270, 272, 275, 343; e) **Nayme van Beyern** – hertog <Name, Names, Nayman, Naymen, [Nawyn]> *Karl Meinet*: r. A358, 14; A396, 6; A434, 36; A451, 43; A458, 52; A470, 25, 55; A471, 15, 19; A473, 32; A481, [20], 55, 57, 62; A482, 5, 14; A489, 12, 16, 41; A506, 31, 39; A513, 46; A522, 22, 37, 65; A527, 3; e) **Namels van Bayvier** – heer van Beieren; f) oom van Ogier die Danois <Namelse> *Ogier A-D*: r. 26, 57, 61, 106, 252, 267, 276; e) **Naymes von Bavier** – hertog van Bavier, baron en raadgever van Karel de Grote; f) zoon van Gaselin – oom (broer van de moeder) van Ogier von Dennemarck – vader van Bertram – broer van Guideloen en Bovoën sonder Bart – oom van Gautier; g) legeraanvoerder van Karel voor Rome – familiehoofd / raadgever van Ogier, probeert te bemiddelen tussen Karel en Ogier na Baldewins dood, door Ogier weggestuurd – belangrijk strijder tegen Blanckard en Ogier, zeer geschokt als Ogier zijn zoon Bertram doorklieft / doodt – blijft toch zijn neef Ogier steunen tegen de haatdragende Karel (en Charloet) – legeraanvoerder tegen Broyer voor Parijs – gaat met Gaudijs en Barestier Ogier in Babilonien bevrijden <[Bamels von Bavier], Dumannels, Dunamels, Dunamels von Bavier / Bayvier, Dunamelsen, Dunamelsen von Bavier, Dunamelss, Dunamelss von Bavier, Dunamelssen von Bavier, Naemessen von Bavier, Naimes, Namels, Namelsen, Namels von Bavier / Bayvier, Namelsen von Bavier, Namen von Bavier, Names, Names von Bavier, Naymels, Naymelsen, Naymels von Bavier, Naijmen von Bavier, Naymes, Naijmes, Naymessen, Naymes von Bayvier> *Ogyer*: r. 106, 110, 142, 180, 346, 373, 403, 408, [448], 451, 457, 463, 547, 549, 576, 581, 683, 713, 1030, 1046, 1050, 1136, 1144, 1180, 1182, 1186, 1193, 1196, 1206, 1218, 1223, 1229, 1246, 1254, 1260, 1284, 1289, 1326, 1340, 1365, 1369, 1376, 1379, 1386, 1424, 1436, 1481, 1608, 1629, 1733, 1747, 1787, 1820, 1831, 1848, 1878, 1905, 1918, 1946, 1983, 2010, 2019, 2043, 2054, 2063, 2081, 2203, 2211, 2217, 2269, 2315, 2674, 2692, 3066, 3069, 3199, 3212, 4111, 4281, 4284, 4302, 4307, 4622, 5473, 5494, 5513, 5519, 5552, 5585, 5793, 5797, 5809, 5845, 6245, 6405, 6889, 6892, 6934, 6967, 7105, 7115, 7117, 7147, 7195, 9658, 9791, 9795, 9891, 9921, 9931, 9957, 10115, 10227, 10276, 10363, 10373, 10381, 10669, 10678, 10683, 10688, 10714, 10829, 10881, 10886, 11149, 11177, 11182, 11187, 11216, 12335, 12439, 12516, 12800, 12819, 12826, 13079, 13431, 13549, 13726, 13960, 14134, 14244, 14256, 14323, 14353, 14389, 14395, 14411, 14695, 14751, 14774, 14787, 14794, 14807, 14814, 14843, 14866, 14868, 14881, 14883, 14893, 14904, 14965, 15006, 15016, 15094, 15102, 15108, 15156, 15182, 15271, 15444, 15466, 15940, 15944, 19993, 20124, 20450, 20455, 20470, 20499, 20800, 20809, 20933, 21532, 21542, 21582, 21596, 21623, [22151], 22216, 22590, 22619,

22629, 22645, 22670, 22673, 22680, 22696, 22706, 22828, 22842, 22898, 22907, 22917, 22953, 22959, 22963, 22966, 22994, 23001, 23011, 23039, 23051, 23067, 23131, 23139, 23185, 23220, 23265, 23295, 23331, 23337, 23450, 23614; e) **Dunamels von Bavier** – hertog – raadsman van Karle; f) vader van Bertram von Massagier en Rytschier; g) weigert Ritzart op te hangen – bode van Karle aan Reynolt <[Dunamel von Roynyer], Dunames, Dunaymels, Dunemals> *Reinolt*: r. 2110, 5381, [5738], 6182, 6237, 6239, 6246, 6274, 6276, 6688, 6704, 6712, 6750, 6762, 6775, 6782, 6796, 6811, 6816, 9545, 9552, 9562, 9584, 9630, 9636, 9685, 9686, 9990, 10765, 11373, 11859, 12693, 12727, 12738, 12742, 12747, 12748, 12752, 12765, 12781, 12794, 12798, 12901, 12909, 14800, 14803, 14810; e) **Dunaymes van Bavier** – hertog – één van de Twaalf Genoten van Karel de Grote; g) wijs man <Nay, Naymes> *Renout*: r. 1059, 1084, 1485, 2057; e) **Naimes van Beyerren** alias **Naimes van Bavieren** – hertog – deelnemer aan het toernooi dat Carel de Groote te Parijs geeft op de laatste dag van april – aan de vooravond van Carel de Grootes kruistocht naar Jerusalem door Rijckaert zonder Vreese in zijn vermomming als de Ridder met de Gulde Wapenen verslagen in het Bosch van Vincennen <Naimes van Bavieren> *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 10, 14; e) **Naaman** – hertog van Beyerren – ridder in dienst van Karel de Grote – meestal genoemd: die hertog(h)e van Bayvier <Naymes> *Roelant*: r. 1804; r. P843; e) **Naaman van Beyerren** (or. Naaman dux Baioarie) – hertog; g) aanvoerder in het leger waarmee Karel de Grote zich naar Spaengien begaf – begraven op het heldenkerkhof van Arle; *Turpijn*: V, r. 36; XIII, r. 74.

Naymen zie [Nayme van Beyerren]

Naymen zie **Riemen**

Naymes (von Bavier) zie [Nayme van Beyerren]

Naymes van Beyerren zie [Nayme van Beyerren]

Naisel h) Naix-aux-Forges ¹ [Moisan I, 2: NAISIL] aan de rivier de Maas ² in Lotharingen, Frankrijk; i) **Naisel** – toenaam van **Bernaert van Naisel**; *Lorreinen*: fragm. III, r. 750, 759, 783; i) **Naisel** – toenaam van **Barnaerd van Naisel**; *Lorreinen V*: fragm. A, r. 22, 111, 173; i) **Naisel** – toenaam van **Lucas van Naisel**; *Lorreinen W*: fragm. III, r. 3, 111.

Namale van Bayvieren zie [Nayme van Beyerren]

Namals van Bavier zie [Nayme van Beyerren]

Name zie [Nayme van Beyerren]

Name, Stat sonder zie **Stat sonder Name, die**

Nameit e) **Nameit** – Saraceen [?]; *Ogier H*: r. 107.

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Naix-aux-Forges.kmz

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Meuse_River

Nameloos a) lett. ‘zonder naam’¹ – hoofdrolspeler in een verloren gegaan Oudfrans chanson de geste **Valentin et Sansnom*, waarvan fragmenten van een Middelnederlandse vertaling / bewerking bewaard bleven; e) **Nameloos**; f) zoon van koning Crissotosmus en koningin Phyla – tweelingbroer van Valentin – neef van koning Pippijn – echtgenoot van Rosemont; g) verlaat Rosemont om Valentijn te helpen bij hun succesvolle zoektocht naar hun ouders; *Nameloos*: fragm. II, r. 8, 45, 51, 150, 167, 173; fragm. Vr, r. 1, 3, 10, 14, 50, 58, 75, 84, 111, 117, 127, 194, 326, 358, 381; e) **Namelos** – naam die door Valentin gegeven wordt aan het door hem gevangen en getemde wilde dier dat zijn tweelingbroer blijkt te zijn; f) zoon van koning Crisosmus en koningin Phyla – tweelingbroer van Valentin – neef van koning Pippink; g) wordt als wild dier door Valentin gevangen en getemd, maar blijft zich desondanks tegenover vrouwen iets te spontaan en impulsief gedragen – blijkt evenals Valentin een kruis tussen de schouderbladen te hebben – onafscheidelijk van Valentin – vecht met een kolf – reuzendoder – ontvangt een ring die hem onzichtbaar maakt van de door hem bevrijde jonkvrouw Rozemunt, zijn latere echtgenote – zijn tongriem wordt op advies van jonkvrouw Rosylya losgesneden, waarna hij kan praten – wordt na de dood van Crisosmus koning van Ungerlant <Mamelos, Mameloze, Namelose, Nameloze den wylden man, Namelozes> *Valentin*: p. 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 104, 112, 116, 120, 122, 134, 138, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 156, 158, 160, 162, 164, 170, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 186.

Namelos zie **Nameloos**

Namels (van Bayvier) zie [Nayme van Beyerem]

Namels von Ba(y)vier zie [Nayme van Beyerem]

Namen h) Namen / Namur,² [Moisan I, 2: NAMUR 1] [West VR / PR: **Namur**] – stad en regio aan de rivier de Maas³ in België; i) **Namen** – graafschap – behorend bij het keizerrijk van Otto van Almanien; *Helias Prz*: p. 62, 77; i) **NAMUR** – stad, door Karel de Grote uit het bezit van Florenis aangeboden aan Karahen von Perthij; *Ogyer*: r. 4029.

Namen von Bavier zie [Nayme van Beyerem]

Names (von Bavier) zie [Nayme van Beyerem]

Namnetus zie **Ramates**

Namplus a) Naupl(i)us⁴; b) vader van Palamedes met Clymene als moeder; e) **Namplus** – koning; f) vader van Palamedes en Oeaus; g) honderd jaar oud – wreekt de verraderlijke moord op zijn zoon Palamedes door de Griekse schepen bij de terugtocht uit Troje in de val te lokken en op de rotsen van

1. <http://www.vanatotzreeks.nl/lemma.php?letter=V&categorie=0&t=143>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Namen.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Meuse_River

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Nauplius_%28mythology%29

Euboea te laten vergaan <Nauplus> *Troyen*: r. 25931, 26064, 26073, 33537, 33546, 33716, 33761, 33779, 34336, 34540, 39609; e) **Naulus** – koning; g) wreker (op de Grieken); *Troyen Prz*: fol. 157rb.

Namur zie **Namen**

Nanantensis zie **Nantes**

Nantes h) [Graesse: **Nannetum**]¹ [Moisan I, 2: NANTES] [West PR: **Nantes 1 & 2**] [West VR : **Nantes**] — Nantes² aan de rivier de Loire³ in Bretagne, Frankrijk – zie ook **Atens**; i) **Nanantensis** – graafschap van Wellis van Nanantensis; *Karl Meinet*: r. A363, 22; i) **Nantes** – waar Joesselijn, Olivier en de kastelein van Darval worden opgehangen; *Meluzine*: fol. E2va, E2vb, F1vb, F4vb; i) **Nantes** – waar Parthonopeus in opdracht van Urake per schip naartoe wordt gebracht, nadat Melioer hem heeft verstoten – vijftien dagen zeilen van Chiefdore verwijderd; *Parthonopeus*: r. 2348, [2367]; i) **Nantes** – graafschap van Hoel van Nantes; *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 14; i) **Nantes** (or. Nantas) – graafschap van Oellus van Nantes; *Turpijn*: V, r. 36; XIII, r. 49.

Napels h) het koninkrijk⁴ Napels⁵ [Moisan I, 2: NAPLES 1] – havenstad in Campania, Italië – zie ook **Nables**; i) **Naplis** – stad – bondgenoot van Turnus in de strijd tegen Eneas en Albane; *Eneide*: r. 5123; i) **Napels** – toenaam van **Rigant van Napels** – waar het lichaam van Reynout vanuit Dormonde op wonderbaarlijke wijze naartoe is gegaan – laatste rustplaats van de vier Heemskinderen [?]; *Heemskinderen*: p. 78, 204; i) **Napels** – havenstad – op de zeeroute van Palernen naar Provencen – vanwaar Hughe over land naar Rome gaat; *Hughe Prz*: p. 74; i) **Napels** – koninkrijk en havenstad – bereikbaar over zee vanuit Ander nobele – waar de ridders Coenraet en Everaert naar Margrieta van Lymborch gezocht hebben – de koning van Napels is aanwezig op het toernooi in Constantinopel; *Limborch Prz*: p. 13, 29-33, 116; i) **Napels** – bisdom van Daniel; *Karl Meinet*: r. A333, 6; i) **Napels** – toenaam van **Kart von Napels** – waar volgens de overlevering het lichaam van Reynolt te zien is; *Reinolt*: r. 3566, 3719, 15380; i) **Napels** – havenstad – waarheen de geredde Lucesse en Urbaen gebracht worden door Gheeraert <Naples> *Urbaen*; z.r.; i) **Napels** – vermaard om zijn gif “Napels fenijn, boven alle manslachtigh / U roep ik warachtich, coemt cort mijn pijn”; *Vergi Prz*: r. 533.

Napinus a) Nabins [West PR: **Nabins**], een Saks; e) **Napinus** – heidens heer – één van de Sennen in dienst van koning Oriens <Na by us, Nabius> *Merlijn*: r. 20807, 20811.

1. <http://daten.digital-sammlungen.de/~db/0005/bsb00050914/images/index.html?id=00050914&native no=3>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nantes.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Loire_river

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Kingdom_of_Naples

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Napoli.kmz

Naples zie **Napels**

Naplis zie **Napels**

Narbesines a) or. Narbazanes, legeraanvoerder van koning Darius (zie **Daris 1**) – dezelfde als of verward met Ariobarzanes ¹; b) verwant van koning Darius III Codomannus, Barsaentes en Bessus; e) **Narbesines** – heer van Oscanie; g) Perzisch legeraanvoerder – één van de moordenaars van koning Daris van Percen – vlucht naar Yrcanie – na zijn gevangenneming door Alexander de Grote uitgeleverd aan Daris' broer Exateus – opgehangen <Narbasines, Narbasones> *Alexanders geesten*: boek II, r. 615; boek V, r. 369, 552; boek VI, r. 939, 951, 1003, 1047, 1115; boek VII, r. 90, 105, 142, 367, 395, 410, 1283; boek VIII, r. 24, 30, 34, 41, 830.

Narboen zie **Narbone**

Narboen zie **Narbone**

[Narboen, die] a) man uit Narbonne (zie **Narbone**); e) een **Nerboen** – in het leger van Karel de Grote tegen Agulant; *Lorreinen O*: r. 373.

Narboene zie **Narbone**

Narbone h) Narbonne ² [Moisan I, 2: NERBON(N)E] in de Languedoc, in Frankrijk – van oorsprong was Narbonne ³ een havenstad aan de Middellandse Zee bereikbaar via de rivier de Aude, ⁴ maar in de loop van de veertiende eeuw verzand – soms verward met **Dordoene** – zie ook **Galle van Nerbone**; i) **Nerbone** – stad in het zuiden van Gallen c.q. Ghebaerde Gallen / Gallen van Nerbone; *Alexanders geesten*: boek VII, r. [1578], 1583; i) **Nerboene** – toenaam van **Amerijn van Nerboen** – waar de hulptroepen van Aymyn van Dordoen vandaan komen <Nerboen> *Heemskinderen*: p. 10, 13, 16, 50; i) **Nerbone** – zuidgrens van koning Arturs rijk; *Lanceloet*: boek IV, r. 10093; i) **Nerboene** – graafschap van Ermengart en Aymerijn; *Lorreinen*: fragm. VI, r. 35, 105; i) **Nerboene** – graafschap van Ermengart; *Lorreinen Bo*: fragm. I, r. 16; i) **Nerboene** – toenaam van **Aymerine van Narboene** – door Yoen bij het huwelijk van Judit en Lodewijk aan Garijn gegeven, die het weer overdraagt aan zijn schoonzoon Aymerijn van Narboene <Narboene, Narbone> *Lorreinen J*: fragm. I, r. 1328, 1415, 1428, 1646; i) **Nerboene** – land van herkomst van Reimarijck – toenaam van **Aymerijn van Nerboene**; *Lorreinen O*: r. 975, 2924; i) **Nerboene** – waar Aylijt verblijft; *Lorreinen V*: fragm. B, r. 329, 354, 357; i) **Nerboene** – toenaam van **Aymerijn van Nerboene**; *Malegijs*: p. 114; i) **Narbone** – toenaam van **Emerich van Narbone** en **Malprimen van Narbune** <Narbune> *Karl Meinet*: r. A269, 64; A469, 53; i) **Nerbonne** <Nerbonnen> *Meluzine*: fol. X2ra, X4ra; i) **Nerbone** – land van herkomst van

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Ariobarzanes,_Satrap_of_Persis

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Narbonne.kmz

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Narbonne>

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Aude_River

Aymerin von Narbone en zijn zoon Wilhelm Fyrenbraes / von Nerbone <[Barvone], Erbone, Narboen, Narbone, Nerboen, Nerboene, Nerbon, Nerbonen> *Ogyer*: r. 244, 1490, 6223, 6618, [6651], [6755], 7107, 7142, 7152, 7194, 9675, 9679, 9687, 9711, 9831, 10484, 10492, 10529, 10591, 10945, 11118, 11181, 13409, 13414, 13558, 13785, 14309, 14431, 14435, 14461, 14479, 14514, 15157, 20125, 20308, 22493; i) **Narbone** – land van herkomst van Eymrich von Narbone en hier abusievelijk ook van Heyme; *Reinolt*: r. 30, 68, 97, 139, 231, 279, 1219, [1395], 1952; i) **Narbonen** – land van herkomst van Amerijck van Narbonen; *Sibilla*: r. 132; i) **Nerbone** – stad in Gallen; *Troyen*: r. 29146, 29151; i) **Narbone** (or. narbonensis) – bisdom van sinte Pauwels van Narbone; *Turpijn*: XIII, r. 35; i) **Nerbone** – toenaam van **Aymerijn van Nerbone**; *Willem*: r. 417; i) **Nerbonen** – één van de drie plaatsen waar een niet bestuurd schip gevuld met driemaal dertig gespaarde Joden aanlandt; *Wrake Vb*: fol. E4v; e) **Narboen** – geslacht waaruit Wybeert van Andernaken afkomstig is; *Wybeert*: fol. 2ra, 10.

Narbone! n) Narbone!; o) **Nerboenen!** – strijdkreet gebruikt door de troepen die Aymyn van Dordoen te hulp komen bij zijn strijd tegen Karel de Grote; *Heemskinderen*: p. 12; o) **Narbone!** – strijdkreet van de troepen van Heyme en Eymrich von Narbone; *Reinolt*: r. 124.

Narbonen zie **Narbone**

Narbune zie **Narbone**

Narciscus a) Narcissus, ¹ adolescent; d) exemplarisch slachtoffer van de kracht van de liefde – gestraft omdat hij zich te goed voelde om liefde te beantwoorden c.q. zich aan de liefde te onderwerpen; e) [**Narsisus**]; g) exemplarisch mooi – wijst de liefde van o.a. Echo af – door Venus gestraft met een hevige verliefdheid op zijn eigen waterspiegelbeeld [n.b. in de middeleeuwse literatuur kan het spiegelbeeld van een man een vrouwelijk uiterlijk krijgen] – verdrinkt in de bron bij het lange kussen <Marcesuse, Narsisuse, Narsisüse> *Lymburch*: boek XI, r. 1317, 1336, 1357; e) **Narciscus**; g) stortte Equo in het verdriet; *Stijevoort*: refr. 5: 20; e) **Naersisus**; g) verliefd op zijn weerspiegeling en sterft hierdoor; *Troyen*: r. 20947, 20958, 20963; e) **Narciscus**; g) verliefd op Equo; *Vergi Prz*: r. 471; e) **Narcysus** – jongeling – “lose amoer”; g) exemplarisch mooie jongeman – begeerd door de edelvrouw Equo, die hij hoogmoedig afwijst, wat haar dood tot gevolg heeft – door Cupido gestraft met verliefd worden op zichzelf en daaraan te overlijden <Narcysuse> *Vlaamse Rose*: fragm. Ab 2, r. 1, 21, 37, 53, 111, 134.

Narcysus zie **Narciscus**

Nargusius zie **Mergusius**

[**Narsisus**] zie **Narciscus**

Narvel(see) zie **Navelsee, die**

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Narcissus_%28mythology%29

Nasareet zie **Nazarene**

Nasaren zie **Nazarene**

Nasarene(n) zie **Nazarene**

Nasaret zie **Nazarene**

***Nasari(j)n** zie **Vaserijn**

Naschien 1 a) Nascien alias Seraphe [West PR: Nascien 1] – zie ook **Evalac** / **Emalac**;
 b) echtgenoot van Flegetine – vader van Celidoine – zwager van Evalac / Mordrain – voorvader van Lancelot du Lac en Galaad; e) **Naschien** – doopnaam van **Emalac** (dezelfde als **Mordeaus**); f) voorvader van Galaat en Naschien 2 – zwager van Mordeaus – vader van Cylidoen – voorvader van Lanceloet van Lac; g) bevrijdde Joseph van Aromathien [?] uit gevangenschap – kwam naar Scollant – op zijn graf zal Galaat het schild verwerven <Nachien, Nachiens, Naeschien, Naschiens, Nascien> *Lanceloet*: boek III, r. 1504, 1535, 1588, 1603, 1614, 5340, 5356, 5390, 5400, 5403, 8151, 8197, 8211, 8224; e) **Nascien**; f) vader van Celidonis <Nasciens> *Merlijn*: r. 22970.

Naschien 2 a) Nascien [West PR: Nascien 2] – in de brontekst dezelfde als de Franse pendant van [**Naschien die Heremite**] maar lijkt in het Middelnederlands te zijn begrepen als een ander personage; b) zoon van Narpus – vader van Helains li Gros – voorvader van Lancelot du Lac en Galaad; e) **Naschien** – tweede koning van Scollant; f) nakomeling van Naschien 1 – zoon van Marpus – vader van Cham – voorvader van Lanceloet van Lac; g) vernoemd naar zijn voorvader; *Lanceloet*: boek III, r. 5417.

[**Naschien die Heremite**] a) Nascien, toegenaamd ‘li Hermites’ [West PR: Nascien 2] – in de brontekst dezelfde als de Franse pendant van **Naschien 2** maar lijkt in het Middelnederlands te zijn begrepen als een ander personage; b) afstammend van Nascien en Flegentine – kleinzoon van Celidoine – zoon van Narpus; e) **Nachieen die Hermite** – kluizenaar; g) roept op tot de queeste naar de Graal; *Lanceloet*: boek III, r. 532, 838.

Nascien a) Nascien, toegenaamd ‘li Hermites’ [West PR: Nascien 3]; b) verwant van Nascien en Celidoine – verwant van Pelles, Pellinor en Alain – zoon van Havingues [?]; e) **Nascien** – ridder in dienst van koning Leodegan van Carmelide en koning Artur – later kluizenaar en priester; f) verwant van koning Pelles van Listenois en koning Alein van den Foreinen Lande; g) houdt Galaat gevangen [?] – beschuldigt Gawyn van onhoofs gedrag tijdens een uit de hand gelopen toernooi te Logres <Nasciene, Nasciène, Nasciens> *Merlijn*: r. 22975, 22976, 22979, 22987, 23014, 23227, 23239, 23243, 23669, 24824, 25354, 27991, 28518, 28520, 28523, 28536, 28993, 29073, 29084, 29112, 29131, 29141, 29489.

Nascien zie **Naschien 1**

[**Naso**] zie **Ovidius**

Natalis a) Matalie [West PR: Matalie]; e) **Natalis** – Tafelronde-ridder; g) tijdens toernooi te Logres verslagen <Natalie> *Merlijn*: r. 28846.

Nathas a) Mathathas – de naam kan ontleend zijn aan de geslachtslijst van Jozef, de voedstervader van Jezus, zoals vermeld in *Lucas* 3: 23-31; e) **Nathas**; f) zoon van koning Elinas van Albanyen – stiefzoon van Prissyne – stiefbroer van Meluzine, Melior en Palatijne – vader van Florimont; g) lokte zijn vader in de val, zodat deze zijn eed aan Prissyne brak; *Meluzine*: fol. A3ra, A4va, A4vb.

Natuer(e) zie **Nature, die**

Nature, die a) de Natuur, het scheppend vermogen op aarde dat vorm en inhoud geeft aan levende wezens en dode materie, daarnaast de allegorische ¹ heerseres (Moeder Natuur) ² over de natuur alsook de typische individualiteit van levende wezens en dode materie die dankzij de etymologie gekend en begrepen kan worden, waarvoor men met name het *Bestiarium* ³ (wilde dieren, vogels en vissen) en het *Lapidarium* (edelstenen) raadpleegde; e) **die Nature**; g) wil met hulp van de duivels de succesvolle Alexander de Grote tegenwerken <Naturen> *Alexanders geesten*: boek X, r. 6, 11, 30, 94, 131, 143, 244; e) **Nature**; g) besteedde zoveel aandacht aan de schoonheid van Galiene dat 100 andere vrouwen daaraan tekort kwamen; *Ferguut*: r. 296, 1165, 1198, 1216, 2099; e) **Natuer**; *Jason*: fol. 4v; e) **Nature**; *Cassamus*: r. 63; e) **Nature** <Natuere, Naturen> *Limborch*: boek I, r. 72, 966, 2005; boek XI, r. 324; e) **Natuere**; *Limborch Prz*: p. 44; e) **Nature** <Naturen, Natüre> *Lymburch*: boek I, r. 72, 959, 2057; boek XI, r. 371; e) **Nature**; g) laat niet toe dat een vader zijn kinderen doodt; *Olivier*: fol. I2v; e) **die Natuere** <Natuer, Nature> *Troyen*: r. 6806, 6895, 32484; e) **Nature**; g) zeer krachtig: ‘trekt meer dan honderd ossen’ <Naturen> *Vlaamse Rose*: fragm. Bl 2, r. 15, 89, 135, 141, 218.

Naulus zie **Namplus**

Nauperfont j) verbastering [?] – zie ook **Val Profont**; k) **Nauperfont** – kasteel [?] in Vansecuer; *Limborch*: boek V, r. 1759.

Nauplus zie **Namplus**

Nausica a) Nausikaä / Nausicaa ⁴; b) dochter van koning Alkinoös; e) **Nausica**; f) dochter van koning Althenoen – echtgenote van Thelamacus – moeder van Pelliborbus – schoondochter van Ulixes; g) door haar vader uitgehuwelijkt aan Ulixes’ zoon Thelamacus; *Troyen*: r. 34760.

Nausus zie **Lausus**

[**Nauwe Wege, Rotse metten**] zie [**Rotse metten Nauwe Wege**]

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Mother_Nature

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Bestiary>

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nausicaa>

Navare h) het middeleeuwse koninkrijk Navarra ¹ [Moisan I, 2: NAVAR(R)E] met als hoofdstad Pamplona ² in het noorden van Spanje – hetzelfde als **Averne 2**;
 i) **Naverne** – koninkrijk – bondgenoot van Rome; *Joban*: r. 1533; i) **Avare** – koninkrijk; *Limborch*: boek III, r. 847; i) **Avaren** – koninkrijk; *Limborch Frg*: H55, r. 1; i) **Navare** – koninkrijk; *Lymburch*: boek III, r. 833; i) **Navernen** – rijk van Furre; *Karl Meinet*: r. A337, 25; A359, 45; i) **Navare** – koninkrijk van één van de deelnemers aan het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. [3790]; i) **Navarre** – koninkrijk – prinsdom van Furre – waar de berg Gaysin ligt – land dat Karel aan de Britoenen gaf als die daar wilden blijven
 <Naverre> *Turpijn*: II, r. 55; III, r. 30; VI, r. 6, 63, 75; IX, r. 44.

Navarre zie **Navare**

Naveers h) Fr. Namur, Lat. de Burgundia – de ‘vertaling’ Naveers kan begrepen worden als het graafschap Auvergne (zie **Averne 1**); i) **Naveers** – graafschap – [in het exempel ‘Medicus’] de graaf van Naveers is de biologische vader van de zoon van de koning van Hongerien; *7 Vroeden*: r. 1075.

Navelsee, die h) Lat. mare mediterraneum – de Navelzee, d.i. de Middellandse Zee, ³ tussen Europa en Afrika; i) **die Navelsee** – correspondeert met [**die Norweger See**] (in *Troyen*) – zee in een hoek van Asia nabij Europeanen, die grenst aan Oceanus – waarin de rivier Sangarius uitmondt – tussen de Dunouwe en de Narvelsee liggen Neder-Pannonia en Messia <Narvel, Narvelsee> *Alexanders geesten*: boek II, r. 187; boek IV, r. 203, 260; boek VII, r. 1455.

Naverne(n) zie **Navare**

Naverre zie **Navare**

Nawyn a) vrijwel zeker corrupt – waarschijnlijk dezelfde als Naymen (zie **Nayme van Beyeren**) – mogelijk dezelfde als **Wyneman**; e) **Nawyn** – toegenaamd: der snel Degen; *Karl Meinet*: r. A481, 20.

Naxon h) Naxos, ⁴ Grieks eiland in de Egeïsche Zee behorend tot de Cycladen ⁵;
 i) **Naxon** – eiland, één van de Cicladen <Saxos> *Troyen*: r. 5723, 35774;
 i) **Maryon** – eiland, verder als boven; *Troyen Prz*: fol. 135ra.

Nazareen(e) zie **Nazarene**

Nazare(i)n zie **Nazarene**

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Kingdom_of_Navarre

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Pamplona.kmz

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Mediterranean_Sea

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Naxos.kmz

5. <http://nl.wikipedia.org/wiki/Cycladen>

Nazarene h) Nazaret ¹ in Galilea, het huidige Nazerat ² in het noorden van Israël [Lucas 1, 26] ³ [Moisan I, 2: NAZARET(H)] [West VR: Nazareth] [West PR: Nazarat:] – waar de maagd Maria in afwachting van haar voorgenomen huwelijk met Jozef (die naar Bethlehem was vertrokken om voorbereidselen daarvoor te treffen) verbleef toen haar op 25 maart door de aartsengel Gabriël geboodschapt werd dat zij de moeder van God zou worden – waarheen de Heilige Familie na de dood van koning Herodes terugkeerde uit hun Egyptische ballingschap – exemplarisch onaanzienlijk dorp (in vergelijking tot de heilige stad Jeruzalem) – waar Jezus geïsoleerd opgroeide als de (zoon van de) smid [Zuidmnl. vert.] of de (zoon van de) timmerman [Noordmnl. vert.] van Marcus 6: 3 ⁴ totdat Hij zich op 30-jarige leeftijd bewust werd van Zijn missie en naar buiten trad [gedurende de Middeleeuwen leefde in de volkstalige literatuur het vaste besef dat Jezus als (ongeboren) kind al wist dat Hij God was]; i) **Nasaret** – stad in Galilee, waar Jhesus Cristus was opgevoed <Nazaret> *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1161; i) **Nazarene** – stad van herkomst van Jesus van Nazarene; *Aubri*: r. 351; i) **Nazarene**; *Buevijn*: fol. M4r; i) **Nazarene** – toenaam van **Jhesus (Kerste) van Nazarene**; *Eustaes*: r. 258, 307, 339; i) **Nasarene**; *Gloriant*: r. 638; i) **Nazarene** – stad van herkomst van Jhesus van Nazarene; *Graal*: r. 483; i) **Nazarenen** – stad van herkomst van Jezus van Nazareth – waar de heidenen naartoe vluchten nadat zij bij Akers door het Christenleger zijn verslagen <Nazareth> *Heemskinderen*: p. 146, 189, 192; i) **Nazareth** – plaats van herkomst van Jesus Christus van Nazareth; *Hughe Prz*: p. 39; i) **Nazarene** – “Jhesus Kerst van Nazarene”; *Lande over zee*: r. 24; i) **Nazareth** – waar Maria door de engel Gabriel geboodschapt werd – waar de heilige familie woont na de terugkomst uit Egypten; *Leven Ons Heren*: r. 153, 163, 242, 847, 4445; i) **Nasarenen** – plaats van herkomst van Jesus Christus van Nasarenen; *Limborch Prz*: p. 11; i) **Nazarenen** – stad van herkomst van Jhesus Christus van Nazarenen; *Malegijs*: p. 135; i) **Nazarene** – toenaam van **Jhesus Crist von Nazarene** <Nazarein> *Ogyer*: r. 197, 5053, 11481, 12125, 17895, 22155; i) **Nazarene** – stad van herkomst van Jezus Christus – waar Reynolt en Malegys tegen de heidenen vechten <Nazarein, Nazaren, Nazaret> *Reinolt*: r. 228, 246, 304, 1792, 1844, 2524, 4081, 5180, 6707, 6757, 6979, 7208, 7534, 7555, 8236, 9892, 11020, 11985, 13015, 13678, 14083, 14086, 14217; i) **Nazarene** – stad van herkomst van Jhesus van Nazarenen – belegerd door de heidenen <Nasareet, Nasarene, Nazarenen, Nazeret> *Renout*: r. 303, 926, [947], 1069, 1295, 1356, 1610, 2166, 2171, 2476; i) **Nazarene** – plaats van herkomst van

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nazareth>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nazerat.kmz

3. http://vulgate.org/nt/gospel/luke_1.htm

4. http://vulgate.org/nt/gospel/mark_6.htm

Christus; *Renout D*: r. 61; i) **Nasarene** – stad van herkomst van Jhesus van Nasarene <Nasaren, Nazareen, Nazarene> *Segbelijn*: r. 1807, 1993, 2198, 8244; i) **Nazaret** – stad in Galilee; *Troyen*: r. 28654; i) **Nazareene** – plaats van herkomst van Jezus van Nazareth; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 182; i) **Nazarene** – stad van herkomst van Jhesus Christus van Nazarene; *Walewein*: r. 3631.

Nazarenen zie **Nazarene**

Nazarenus a) de Nazarener – traditioneel geassocieerd met Nazareth in Galilea (zie **Nazarene**), maar waarschijnlijker is de betekenis ‘heilig man’, aangezien ‘Nazarener’¹ de aanduiding is voor een aanhanger van één van de (vele) toenmalige sekten; e) **Nazarenus** – “Dit was Jhesus / Der Joden coninc Nazarenus”; *Leven Ons Heren*: r. 3072.

Nazaret(h) zie **Nazarene**

Nazeret zie **Nazarene**

Nazers zie **Nagrea**

Necelijn zie **Tycelijn**

[Nectinus] a) de centaur² Nedymnus [*Metamorphoses* XII, 350]³; e) **Nectinum** – een Centauroen; g) vecht op de bruiloft van Pierocheus en Ypodamie – verwond door Theseus; *Troyen*: r. 27318.

Neder Egypten h) de Nijldelta in het noorden van Egypte (zie **Egypten**); i) **Neder Egypten** – heidens koninkrijk – bondgenoot van Yrene; *Lorreinen V*: fragm. C, r. 327.

Neder Goeten zie **[Neder Goten]**

Neder Goeten zie **Neder Goten, die**

[Neder Goten] h) land van de (Oost- en West-)Goten,⁴ door Jacob van M(a)erlant in Europa gelokaliseerd en met Zweden geïdentificeerd: Scandinavië en mogelijk ook de Baltische kust [*Spiegel historiael* III¹, 21, 47] – zie ook **Goten 1**, **Gotland** en **[Hoge Goten]**; i) **Neder-Goeten** – koninkrijk – bondgenoot van keizerin Eusebia van Grieken; *Lymburch*: boek XII, r. 161.

Neder Goten, die a) de (Oost- en West-)Goten⁵ die in Scandinavië en rond de Baltische Zee woonachtig waren; e) **die Neder-Goeten** – volk in koninkrijk; g) bondgenoten van keizerin Eusebia van Grieken; *Limburch*: boek VIII, r. 1079; e) **die Neder-Goeten** – volk / leger uit het koninkrijk Neder-Goeten; g) verder als boven; *Lymburch*: boek VIII, r. 1069.

Neder Oostrijcke zie **Oostrike**

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nazarite>

2. <http://de.wikipedia.org/wiki/Kentaur>

3. <http://www.thelatinlibrary.com/ovid/ovid.met12.shtml>

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Goths>

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Goths>

Neder Pannonia h) het zuiden van Pannonia, ¹ een van oorsprong een Romeinse provincie, gelegen in het huidige Hongarije tussen de rivieren de Donau ² en de Drava ³ – zie ook [**Hoge Pannonia**] en **Penous**; i) **Neder-Pannonia** – koninkrijk in het oosten van Europa – gelegen tussen de Dunouwe en de Narvelsee (d.i. de Middellandse Zee); *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1457; i) **Neder Pannonia** – koninkrijk in Europa – gelegen tussen de Dunouwe en de Noerwegher Zee (d.i. de Middellandse Zee); *Troyen*: r. 29025.

Neder Sijten zie **Neder Siten, die**

Neder Siten, die a) de Europese Scythen, ⁴ woonachtig ten noordoosten van de Zwarte Zee – zie ook **Neder Zijten** en **die Siten 1**; e) **die Neder-Siten** – volk; g) bondgenoten van keizerin Eusebia van Grieken; *Limborch*: boek VIII, r. 1079; e) **die Neder-Sijten** – volk / leger uit het koninkrijk Neder-Zijten; g) verder als boven; *Lymburch*: boek VIII, r. 1069.

Neder Zijten h) het Europese deel van Scythia, ⁵ gelegen ten noordoosten van de Zwarte Zee – zie ook **Hoge Sijten, die Neder Siten** en **Siten**; i) **Nederste Citia** – land in Europa, tussen de rivieren Tanais en de Dunouwe; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1409; i) **Neder-Zijten** – koninkrijk – bondgenoot van keizerin Eusebia van Grieken <Nydder-Sijten> *Lymburch*: boek XII, r. 220, 240; i) **Nederste Cichia** – land in Europa, gelegen tussen de rivieren de Tamnis en de Dunouwe; *Troyen*: r. 28980.

Nederland h) bedoeld is Xanten ⁶ aan de rivier de Rijn ⁷ in Noordrhein-Westfalen, Duitsland – koninkrijk van koning Siegmund en koningin Sieglinde, de ouders van Siegfried – zie ook [**Xanten**]; i) **Nederland** – land van herkomst van Zegevrijt; *Nevelingen*: r. 82.

Nederlandsche n) Nederlandse; o) **Nederlandsche** – “Die metten coninc van Vranckerike / Quamen uten Nederlandsche palen” d.i. uit ‘Nederland’; *Saladijn*: r. 1164; o) **Nederlantsche** – taal van de vertaling; *Valentijn*: titelpagina.

Nederste Cichia zie **Neder Zijten**

Nederste Citia zie **Neder Zijten**

Neemen, Bosch van zie **Bosch van Neemen**

Negelaen a) bedoeld wordt de Germaan Arminius ⁸ [?]; d) versloeg in 9 n.C. de Romeinse legerleider Quintilius Varus in het Teutoburgerwoud;

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Pannonia>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Danube>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Drava>

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Scythians>

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Scythians>

6. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Xanten.kmz

7. <http://en.wikipedia.org/wiki/Rhine>

8. <http://de.wikipedia.org/wiki/Arminius>

e) **Negelaen** – leider van de Svaven; g) vermoordt Quintilius in Junonia – wordt door Drusus aangevallen die wraak komt nemen – op de vlucht gedood door een visser om zijn geld <Negelane> *Caesar*: r. 1198, 1252, 1329, 1345, 1367, 1372, 1374, 1383, 1395, 1402.

Negusar a) or. Negusar; e) **Negusar** – prins van Ninivee, Perzisch strijder; g) doodt vele Grieken met speer, bijl of zwaard – uiteindelijk zelf gewond – wordt in een heldengevecht gedood door Jolas <Negusare, Negusars> *Alexanders geesten*: boek III, r. 175, 189, 194, 203, 214, 218, 226.

Nele h) Nesle [?] ¹ aan de rivier de Somme ² in Picardië, Frankrijk – door Franck geëmendeerd of verschrombesserd in Swene – zie ook **die Swene**; i) **Nele**; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 484.

Neleus a) Neleus ³; b) zoon van Poseidon – vader van Alastor, Chromius, Nestor (zie **Nestor die Oude**) en nog wat zonen en dochters bij meer dan één vrouw; e) **Neleus**; f) vader van Nestor die Oude en nog negentien kinderen; g) wiens kinderen allemaal op Nestor na door Hercules werden gedood; *Troyen*: r. 27670.

Neliachim zie **Eliachim**

Nelosa zie **Volchane**

Nemerus a) or. Emelius, koning van Pigris – mogelijk dezelfde als **Emelius**; e) **Nemerus** – afkomstig uit Tygrys; g) bondgenoot van de Grieken in de strijd tegen de Trojanen om Helena; *Troyen*: r. 7139.

Nemfroch zie **Nemroet**

Nemfroet zie **Nemroet**

[Nemmer Sat] a) lett. nooit verzadigd; e) **Nymmer Sat** – wolfje; f) zoon van Ysegrym en Eerswijnde – broer van Ydelbalch; *Reynaert Prz*: r. 3764; e) **Selden Sat** – wolfje; f) zoon van Ysegrim en Eerswijn – broer van Ydenbalch; *Reynaerts Hst*: r. 4959.

Nemroet a) Nimrod ⁴ [*Genesis* 10, 8] ⁵; b) zoon van Kusch – kleinzoon van Cham; e) **Nemroet** – reus; f) nakomeling van Cham – voorvader van koning Daris van Percen; g) bouwde de vier mijl hoge toren van Babilone, wat God afstrafte met spraakverwarring <Memroet, Menfrot, Nemfroet> *Alexanders geesten*: boek II, r. 1007; boek V, r. 858; boek VII, r. 1076, 1089; e) **Nemfroch**; g) bouwde de stad Babilone – bouwde de Toren van Babel <Menfroch> *Troyen*: r. 28569, 28582.

Neneleus zie **Venulus**

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nesle.kmz

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Somme_River

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Neleus>

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nimrod>

5. http://vulgate.org/ot/genesis_10.htm

Neoptolomus zie **Neptholomus**

Neptalimus zie **Thiopolus**

Neptanabus 1 a) Nectanabus / Neptanabus, pseudo-historisch personage geënt op Nectanebo II, ¹; c) de laatste koning van de dertiende dynastie, die Egypte regeerde van 360-343 v.C.; d) gedurende de Middeleeuwen vooral bekend als de legendarische verwekker van Alexander de Grote ²; e) **Neptanabus** – koning van Egypten, sterrenkundige en tovenaars – leermeester in de sterrenkunde van Alexander de Grote; g) bestuurt Egypten met tovenarij – vlucht voor Indische troepen – doet aan Olympias de valse voorspelling dat zij door Amon in de gedaante van een draak zal worden bezocht – neemt zelf die gedaante aan en verwekt Alexander de Grote bij haar – gedood door de nog jonge Alexander de Grote <Neptanabuse> *Alexanders geesten*: boek I, r. 109, 111, 166, 172, 201, 221, 253, 261, 336, 374, 390, 398, 461; boek III, r. 346, 913; e) **Neptanabus** – afkomstig uit Libien; g) zeer bedreven in zwarte kunsten – verandert zich in een Victor & Rolf-achtige draak om gemeenschap te hebben met Olimpia, de moeder van Alexander de Grote, voor wie hij lust heeft opgevat – bedriegt haar door te doen alsof hij een god is, maar bewaart zodoende wel haar eer en reputatie – voorspelt de geboorte van een zoon die over de wereld zal heersen en zo geschiedt; *Minnen loop*: boek II, r. 3067, 3079, 3120, 3150.

Neptanabus 2 e) **Neptanabus** – Trojaan, in het gevolg van Eneas; g) spreekt Turnus aan op diens verraad net voor de tweekamp en valt hem aan – gedood door Turnus; *Eneide*: r. 11979, 12013.

Neptholomeus a) bedoeld is Neptunus, ³ god van de zee (zie **Neptunus**) – contaminatie; e) **Neptholomeus**; f) neef van Thetis; g) draagt een scepter in zijn rechterhand – door Thetis gevraagd de schaking van Helena door Paris te voorkomen, maar hij kan de Aventure niet beïnvloeden <Neptholomus> *Troyen*: r. 114, 4866, 4872, 4908.

Neptholomus a) Neoptolemus ⁴ alias Pyrrhus; b) zoon van Achilles en Deidameia; e) **Neptholomus** alias **Pirrus** en **Pirrus Neptholomus** – Griek; f) zoon van Achilles en Deidamia; g) vertrekt met de Grieken naar Troje voor de strijd om Helena – zit in het houten paard <Neoptolomus, Neptolomeus, Neptolomus> *Troyen*: r. 436, 6725, 34882.

Neptholomus zie **Neptholomeus**

Neptholomus, Pirrus zie **Pirrus (Neptholomus)**

Neptolom(e)us zie **Neptholomus**

Neptolomus zie **Thiopolus**

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Nectanebo_II

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_Romance

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Neptune_%28mythology%29

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Neoptolemus>

Neptolonus zie **Neptholomus**

Neptolonus, Pierus zie **Pirrus (Neptholomus)**

Neptunus a) Neptunus, ¹ de Romeinse god van de zee, dezelfde als de Griekse god Poseidon – zie ook **Neptholomeus**; b) zoon van Saturnus en Rhea – vader van Messapus; d) heeft met Apollo de muren van Troje gebouwd, keert zich later tegen de Trojanen; e) **Neptunus** – koning van de zee; f) vader van Mesapus; g) stuurt zijn zoon manschappen om mee te vechten als bondgenoot van Turnus tegen Eneas en Albane; *Eneide*: r. 5086; e) **Neptunus** – “och god vander zee end vanden Neptunus” (or. “dieux des mers et vous, dieux de vens”); *Jason*: fol. 123r; e) **Neptunus** – heer van het water; f) broer van Juno, Pallas en Venus en van Jupiter en Pluto; *Limborch*: boek III, r. 1255, 1259; e) **Neptunus** – heer van het water; f) broer van Jubiter en Pluto en van Jüno, Palas en Venus; *Lymburch*: boek III, r. 1247, 1251; e) **Neptunus** – Griekse / heidense god; g) vereerd in Troje; *Troyen*: r. 31655, 31937; e) **Neptunus**; g) begunstigt de reis van Urbaen c.s. vanuit Caire; *Urbaen*: z.r.

Nerboen zie [**Narboen, die**]

Nerboen(e) zie **Narbone**

Nerboenen! zie **Narbone!**

Nerbon(e) zie **Narbone**

Nerbone, Gallen van zie **Gallen van Nerbone**

Nerbonne zie **Narbone**

Nereoën zie **Oroën**

Nero a) Lucius Domitius Tiberius Claudius Nero ² (37–68 n.C.); c) laatste Juliaanse keizer van het Romeinse Rijk (54–68 n.C.); d) veranderde (volgens zeglieden) van een aanvankelijk redelijk heerser in een tiran – vervolgdde als eerste de Christenen nadat hij hen had aangewezen als schuldig aan de brand in 64, die een groot deel van de stad Rome in de as legde – dwong in 65 zijn leermeester Seneca zichzelf te doden (‘se necare’) – zou volgens de *Legenda aurea* [Petrus-legende] zijn moeder hebben laten opensnijden om te zien waar zij hem gedragen had – liet volgens de *Legenda aurea* [Petrus-legende] zich zwanger maken door zijn lijfartsen en beviel van een kikker; e) **Nero**; g) exemplarische brandstichter; *Buevijn*: fol. A3v; e) **Nero**; g) exemplarisch kwaadaardig; *Stijevoort*: refr. 1: 19.

Neroos zie **Horea**

Nerschee h) Nersae, ³ volk / regio in Latium, rond het huidige Norcia ⁴ in Umbria in Italië; i) **Nerschee** – land van herkomst en koninkrijk van koning Ufeus – bondgenoot van Turnus tegen Eneas van Troyen c.s. <Versa> *Troyen*:

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Neptune_%28mythology%29

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nero>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Aequi>

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Norcias.kmz

r. 37624, 39056; i) **Versee** – toenaam van **Ufeus van Versee** <Versa>
Troyen Prz: fol. 146ra, 154ra.

Nesdamors a) or. Né d'Amors – lett. uit liefde geboren; e) **Nesdamors** – Trojaan;
f) bastaardzoon van koning Prianus van Troyen – broer van Dulgas 1; g) strijdt
mee tegen de Grieken om Helena <Nesdromas> *Troyen*: r. 9593, 11362.

Nessus a) de centaur Nessus ¹ [*Metamorphoses* XII, 308] ²; e) **Nessus** – een Centauroen;
g) vecht op de bruiloft van Pierocheus en Ypodamie – gevlucht – verwond
door Macharios <Nesseus> *Troyen*: r. 27243, 27497.

Nestenus zie **Nesteus 2**

Nesteus 1 a) or. Nesteus; e) **Nesteus** – koning – afkomstig uit Calopen – toegenaamd:
die Starcke; g) bondgenoot van de Trojanen in de strijd tegen de Grieken om
Helena <Nestus> *Troyen*: r. 8178, 12688.

Nesteus 2 a) or. Mnesteus; e) **Nesteus** – Trojaan; g) gaat mee op de zwerftocht van
Eneas van Troyen c.s. na de val van Troje – herenigd met Eneas in Cartago –
adviseert Ascanius tijdens het beleg van Pallante door Turnus c.s. – vermaant
de vluchtende Trojanen en verjaagt zelf Turnus c.s. – prominent aanwezig bij
de tweekamp <Nestrus> *Troyen*: r. 36885, 38164, 38270, 38662, 38668,
38690, 38697, 38727, 40160, 40372, 40410, 40453; e) **Nesteus** – Trojaan;
g) verder als boven <Nestenus> *Troyen Prz*: fol. 141va, 149rb, 149vb,
152ra-152va, 160va, 161vb, 162rb.

Nesto zie **Nestor die Oude**

Nestor zie **Anestor**

Nestor zie **Nestor die Oude**

Nestor die Oude a) Nestor, ³ koning van Pylos; d) één van de Argonauten ⁴;
e) **Nestor** – raadsman van koning Menelaus; *Parthonopeus*: r. 84; e) **Nestor
die Oude** – Griek, koning van Piere; f) zoon van Neleus – broer van
Periclomenus – vader van Antilogus; g) meer dan honderd jaar oud – reisde
mee met Jason om het Gulden Vlies te bemachtigen – mee met de wraakactie
onder leiding van Hercules tegen Troje – ontbiedt koning Menelaus naar
Piere – gaat met de Grieken mee naar Troje voor de strijd om Helena – 250
jaar oud ten tijde van Antilogus' dood – gast op de bruiloft van Pierocheus en
Ypodamie – vecht tegen de Centauroen <Nesto, Nestor, Nestors> *Troyen*:
r. 498, 863, 1039, 1077, 1707, 2026, 2150, 2261, 2268, 2315, 2334, 2341,
2344, 2355, 2370, 2382 (A-1288), 2398, 2555, 3355, 3363, 3371, 3480, 4075,
4633, 6711, 7123, 8715, 9077, 9689, 10611, 10641, 12675, 15548, 18419,
18421, 18426, 20505, 22389, 22647, 22909, 22967, 23010, 23737, 23786,

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Nessos>

2. <http://www.thelatinlibrary.com/ovid/ovid.met12.shtml>

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Nestor_%28mythology%29

4. http://www.dbnl.org/tekst/moor028vana01_01/moor028vana01_01_0019.php#a018

23866, 24330, 24332, 25404, 25616, 25623, 25741, 25835, 26091, 26102, 26108, 26112, 26116, 27052, 27059, 27070, 27376, 27380, 27482, 27629, 27636, 27647, 27742, 27744, 27748, 30414, 31262, 34018, 34039, 34089; fragm. E I (Pauw), fol. 1, r. 18.

Nestrus zie **Nesteus 2**

Nestus zie **Nesteus 1**

Netemons a) or. Noëmon; e) **Netemons** – Trojaans soldaat; g) gedood door Ulixes; *Troyen*: r. 26697.

Neufrades e) **Neufrades**; g) verrader – bemint tevergeefs Siccola – zaait tweedracht tussen de gehuwde vrouw Siccola en haar geheime minnaar Amon van Damyaten – chanteert Siccola om hem ter wille te zijn; *Minnen loep*: boek II, r. 3901, 3905, 3921, 3942, 3946, 4037, 4046, 4056, 4092, 4116.

Neures zie **Ventres van Garlot**

Neustre h) Neustria, ¹ [West VR: Neüstrie] het westelijk deel van het Frankische Rijk ten tijde van de Merovingers, met als belangrijkste steden Parijs ² (zie **Parijs 1**) en Soissons, ³ (zie **Sessoen**) later benaming voor Normandië; i) **Neustre** – oude naam van **Normendie** – behoort tot koning Arturs rijk; *Lanceloet*: boek IV, r. 9697.

Neuter zie **Ventres van Garlot**

Neutre(s) van Garlot zie **Ventres van Garlot**

Neuwe Casteel zie [Nieuwe Casteel, dat 2]

Neuwe Troye zie [Nieuwe Troje] 3

Nevelin e) **Nevelin** – ridder in het leger van Karll Meynet; *Karl Meinet*: r. A471, 14; A473, 32.

Nezekijn a) verkleinvorm van Agnes – vermoedelijk niet bedoeld als sprekende naam: neusje; e) **Nezekijn**; g) exemplarisch volkse naam voor vrouwen (van lichte zeden [?]); *Minnen loep*: boek II, r. 1258.

Nicea h) Nicaea, ⁴ havenstad en hoofdstad in Bithynië – het huidige Iznik ⁵ in het noordwesten van Turkije – vooral bekend om het eerste concilie dat daar in 325 gehouden werd, waarin het fundament van het Romeinse christendom gelegd werd, dat intact bleef tot het Concilie van Trente (1545–1563) – hoewel de naam van de stad teruggaat op die van de echtgenote van de Macedonische generaal Lysimachus, Νίκαια, legt Eusebius van Caesarea in zijn biografie van keizer Constantijn de Grote een etymologisch verband met het Griekse woord Νίκη, dat overwinning betekent, waarmee hij op de overwinning op de

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Neustria>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Paris.kmz

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Soissons.kmz

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/%C4%B0znik>

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Iznik.kmz

Alexandrijnse priester Arius doelde, wiens interpretatie van de relatie tussen God en Christus als ketterij¹ veroordeeld werd – in 1075 veroverd door de Seltsjoeken, waarna in 1077 het sultanaat Rûm werd uitgeroepen – één van de eerste grote veroveringen van de Kruisvaarders tijdens de Eerste Kruistocht; i) **Nicea** alias **Nich** – stad in Bitinia; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1338; i) **Nich** alias **Nicea** – stad in Bitinia; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1338; i) **Nikes** – koninkrijk van Solomant; *Boudewijn*: r. 173; i) **Nicle** – marktplaats – waar Blancefloer verkocht wordt aan de emir van Babylonien; *Floris*: r. 588, 604, 609, 683, 830, 3807; i) **Nichee** – stad waar Blancefleur op de markt verkocht wordt <Nicheen, Nicheender stad> *Floris Prz*: fol. A5v, 22; A5v, 28; A6r, 4; A6r, 8; B5v, 11; C1r, 18; i) **Niquea** – toenaam van **Salomon van Niquea**; *Helias Prz*: p. 78; **Nicea** – stad waar de apostel Andries zeven duivels in de gedaante van een hond verdreef en een jongeman tot leven wekte die door zeven honden was doodgebeten; *Gulden legende*: [2]; i) **Nith** alias **Vioena** – stad in Bunia; *Troyen*: r. 28911; i) **Vioena** alias **Nith** – stad in Bunia; *Troyen*: r. 28911.

Nich zie **Nicea**

Nichanor zie [**Nicanor**]

Nychea zie **Nichia**

Nichee(n) zie **Nicea**

Nicheender stad zie **Nicea**

Nichena zie **Nithene**

Nychene zie **Nithene**

Nichia e) **Nichia** – gravin van Athenen; f) echtgenote van de graaf van Athenen – moeder van Echites van Athenen – zuster van de koning van Ermenie; g) is Margriete van Limborch kwaadgezind en probeert de liefde tussen Echites en Margriete te belemmeren <Nichita, Nicida, Nithida> *Limborch*: boek I, r. 2069, 2336, 2351; boek IV, r. 132, 285, 695, 1891; boek XII, r. 1285; e) **Nychija** – gravin van Athenen; f) echtgenote van de graaf van Athenen – moeder van Etsijtes van Armenien – schoonzuster van de koning van Armenien – nicht van keizer Outsarijs van Griecken; g) afgunstig karakter en zeer standsbewust – verder als boven <Nychiam> *Limborch Prz*: p. 14, 21; e) **Nychea** – gravin van Athenen; f) echtgenote van de graaf van Athenen – moeder van Echites van Athenen; g) verder als boven <Nythea> *Lymburch*: boek I, r. 2119, 2384, 2399; boek IV, r. 124, 278, 686, 1886; boek XII, r. 1768.

Nychija zie **Nichia**

Nichita zie **Nichia**

Nichodemus zie **Nicodemus**

Nicida zie **Nichia**

Nydder Sijten zie **Neder Zijten**

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Arianism>

Nidecheit a) Afgunst / Nijd, allegorie ¹; e) **Nidecheit** – burchtvrouwe bij de hel; f) moeder van Verranesse en Loosheit <Nidecheiden> *Alexanders geesten*: boek X, r. 73, 273; e) **Nidicheit**; f) zoon van Cleto – echtgenoot van Hoeverde – vader van Discordia, Ghiericheit, Roem, Diefte, Achterspraken; *Limborch*: boek III, r. 1282.

Nidicheit zie **Nidecheit**

Niemaer zie [Nieuware]

Niemseus van Athenen zie **Minesteus van Athenen**

Nierabraes zie **Fierabras**

[**Nieuware**] a) or. Renomee (lett. ‘roep’) – Fama, ² oorspronkelijk Romeinse godin van het gerucht – Bericht, allegorie ³; e) **Niemaer**; g) is zeer snel – verspreidt berichten over het overvloedige landbezit van Antenor <Nyemaere> *Troyen*: r. 30608, 33391.

[**Nieuwe Burch**] j) het slot Neuenburg, ⁴ gelegen aan de oostoever van de rivier de Unstrut nabij Freyburg ⁵ in het voormalige graafschap Thüringen, nu Sachsen-Anhalt in het oosten van Duitsland – burcht van paltsgraaf Hermann von Thüringen; k) **Niwe Burch** – burcht van paltsgraaf Herman, aan de Unstrut (in Düringen) <Niwen Burch> *Eneide*: r. 13477.

[**Nieuwe Casteel, dat**] 1 j) le Noef Chastel [West PR: Noef Castel]; k) [**dat Nuwe Casteel**] – kasteel – toenaam van **Sornahan vanden Nuwen Castele** <Nuwen Castele> *Lanceloet*: boek II, r. 6887.

[**Nieuwe Casteel, dat**] 2 h) le Noef Chastel [West PR: Noef Castel] – mogelijk Newcastle-upon-Tyne ⁶ in Tyne and Wear in het noordoosten van Engeland; i) [**dat Nuwe Casteel**] – kasteel of stad [?] in Nortomberlant van Minoras 1 <Neuwen Casteel, Nuwen Casteel> *Merlijn*: r. 30407.

[**Nieuwe Testament**] l) het *Nieuwe Testament*, ⁷ de Bijbel van de Christenen, waarin de vervulling beschreven wordt van de profetieën in het *Oude Testament* (zie [**Oude Testament**]) over Jezus, de Zoon van God, die de sinds de zondeval van Adam en Eva zondige mens verlost heeft van de eeuwige verdoemenis en toegang heeft geschonken tot het hemelse paleis van Zijn Vader; m) **Nyewen Testamente** – geschiedenissen uit het Nieuwe en Oude Testament liet Karel schilderen in de Onser Vrouwen kercke te Aken; *Turpijn*: XIV, r. 8.

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Pheme>

3. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

4. http://de.wikipedia.org/wiki/Schloss_Neuenburg_%28Freyburg%29

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Freyburg.kmz

6. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Newcastle_Upon_Tyne.kmz

7. http://en.wikipedia.org/wiki/New_Testament

[Nieuwe Troje] 1 h) “parvam Trojam” [*Aeneis* III, 349]¹ – Nieuw Pergama, burcht in Nieuw Troje, gelegen in Chaonia² in Epirus³ – zie ook **Troje**; i) **Nuwe Troyen** – havenstad (in Epierius) – gesticht door de Trojaan Helenus, nadat hij na de val van Troje door Pirrus meegenomen was naar Grieken / Tessalie <Troja, Troyen> *Troyen*: r. 34986, 36094, 36126, 36129, 36135; i) **Nuwe Troeyen** – stad (in Epyeren), gesticht door Helenus <Nyewe Troyen, Troeyen> *Troyen Prz*: fol. 136vb, 137ra, 138ra.

[Nieuwe Troje] 2 h) ‘een nieuw Troje in Italia’ – zie ook **Troje**; i) **Nuwe Troyen** – stad aan zee in Lacie waar Eneas van Troyen c.s. zich heeft gevestigd na zijn zwerftocht <Troyen> *Troyen*: r. 38708, 38794, 38802, 39768; i) **Nyewe Troeyen** – “die nieuwe stat” (in Lacya / Ytalien) <Jonghe Troyen, Troeyen, Troyen> *Troyen Prz*: fol. 152rb, 152vb, 157vb, 158ra, 160rb.

[Nieuwe Troje] 3 h) or. la nueue Troie – zie ook **Troje**; i) **Nuwe Troyen** alias **Trinoicint** – stad in Bertanie, door de uit Troje gevluchte Brutus gesticht – later **Logres** en vervolgens **Lonnen** geheten <Neuwe Troyen, Nieuwe Troyen, Troyen> *Merlijn*: r. 13484, 13491.

[Nieuwer Haven] h) verdrinken dorp in het westen van Noord-Brabant, vermoedelijk gelegen daar waar de rivier de Dintel / Mark uitmondde in het Volkerak, vermoedelijk ter hoogte van het huidige Dinteloord⁴; i) **Niewer Haven** – nieuw gebouwde haven nabij de monding van de rivier de Merken; *Denensage*: r. 240.

Nuwe Troeyen zie **[Nieuwe Troje] 1 & 2**

Nyewe Troyen zie **[Nieuwe Troje] 1**

Nyewen Testamente zie **[Nieuwe Testament]**

Niewer Haven zie **[Nieuwer Haven]**

Nifijs zie **Ysis 1**

[Nigevaerlinge, die] a) or. li Essimiëis, onderdanen van koning Hunerius: de bewoners van het Griekse eiland Symi / Simi met een gelijknamige hoofdstad,⁵ gelegen ten noorden van het Griekse eiland Rodos – dezelfde als **die Aemosen**; e) **die Nighevaerlinghe** – volk, onderdanen van koning Hymes – afkomstig uit Asia; g) bondgenoten van de Trojanen in de strijd tegen de Grieken om Helena; *Troyen*: r. 11201.

Nigrieel zie **Migreel**

Nihandere zie **Meliandra van Achatie**

1. <http://www.thelatinlibrary.com/vergil/aen3.shtml>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Chaonia>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Epirus>

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Dinteloord.kmz

5. <http://en.wikipedia.org/wiki/Symi>

Nijt a) Envie – Wrok, allegorie ¹; e) **Nijt**; *Vlaamse Rose*: fragm. Al, r. 297.

[Nicanor] a) Nicanor ²; e) **Nichanor** – Grieks ridder; f) zoon van Permenio – broer van Philotas en Hector; g) legeraanvoerder – vergezelt Alexander de Grote op diens veldtochten – gedood door Perzische strijders uit Yrcanie <Nicanor, Nicanore, Nichanore> *Alexanders geesten*: boek II, r. 883; boek III, r. 153, 160, 164; boek V, r. 208, 245, 257, 265, 277, 299, 305, 355; boek VIII, r. 453.

Nicanor van Traci a) Nicanor [*Alexandreis* IX, 78] ³; e) **Nicanor van Traci** – één van de ridders die onlangs uit Grieken gearriveerd is in gezelschap van Aristoen, Armolaus, Cymeus, Eufetio, Claucus, Lavernaet, Pencestes, Polidamas en Sinacus; f) boezemvriend van Simacus; g) vertoont een grote uiterlijke gelijkenis met Simacus omdat zij op dezelfde dag geboren zijn – maakt deel uit van de eerste van de drie scharen in Alexanders strijd tegen de Siten – samen met zijn vriend gedood door een Indische reus; *Alexanders geesten*: boek VIII, r. 1084, 1166, 1219; boek IX, r. 175, 179, 190, 207, 246.

Nykebus e) **Nykebus** – god van de Saracenen; g) één van de vele heidense goden; *Limborch Prz*: p. 133.

Nikes zie **Nicea**

Nicker zie **[Jucker]**

[Niclais] a) kan de naam van een ridder zijn; e) **Niclaise**; *Huge K*: r. 652.

Niclaus a) or. Nicholas; e) **Niclaus**; g) 70-jarige onkuise grijsaard die door de apostel Andries gered wordt; <Nicolaum> *Gulden legende*: [2].

Nicle zie **Nicea**

Nicodemus a) Nikodemos / Nicodemus, ⁴ volgeling van Jezus van Nazareth [*Jobannes* 19, 39] ⁵ [West PR: **Nicodemus**] [West VR: **Nic(h)odemus**]; c) Farizeeïsch schriftgeleerde en lid van de joodse Hoge Raad; d) pleitte voor een eerlijke berechting van Jezus van Nazareth – haalt met Joseph van Arimatea het lichaam van Jezus van het kruis om dat te begraven in het maagdelijke graf dat Jozef van Arimatea voor zichzelf had laten uithakken – auteur van het gedurende de Middeleeuwen wijd verspreide en goed gekende apocriefe *Evangelie van Nicodemus*; e) **Nycodemus**; g) volgeling van Jezus Christus en van Joseph van Aramathia; *Graal*: r. 351, 397, 405; e) **Nichodemus**; g) is behulpzaam bij het ontnagelen van Jezus lichaam van het kruis <Nychodemus> *Leven Ons Heren*: r. 3801, 3812, 3823; e) **Nicodemus**; g) haalde Jezus van het kruis; *Merlijn*: r. 29634.

1. <http://de.wikipedia.org/wiki/Allegorie>

2. http://en.wikipedia.org/wiki/Nicanor_%28son_of_Parmenion%29

3. http://www.hs-augsburg.de/~harsch/Chronologia/Lspost12/Gualterus/gua_al09.html

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nicodemus>

5. http://vulgate.org/nt/gospel/john_19.htm

Nycol a) Michal ¹ [1 *Samuel* 14, 49] ²; f) dochter van Saul – echtgenote van David; e) **Nycol**; g) als dochter van Saul haatdragend jegens David – bespot David als hij ‘naakt’ voor de Ark uitdanst – daarvoor door David gestraft met eenzaamheid en kinderloosheid; *Minnen loop*: boek IV, r. 691, 710.

Nicomacus a) Nicomacus ³; b) broer van Cebalinus; e) **Nicomacus** – schildknecht van Philotas; f) neef [?] van Cebalijn; g) medeplichtig aan de uiteindelijk verijdelde samenzwering van Dimus, Demetrius en Lecolaus tegen Alexander de Grote – gedood <Nicomacuse> *Alexanders geesten*: boek VIII, r. 282, 286, 294, 351, 533, 535.

Nilo 1 h) fictief (ei)land dat zijn naam ontleent aan de rivier de Nijl (zie **die Nilus**); i) **Nilo** – “Nilo der vloet” – Saraceens koninkrijk (van koning Nilo) – neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Limburch*: boek V, r. 2111; boek VII, r. 977; i) **Julo** – “Julo der vloet” – Saraceens koninkrijk – verder als boven; *Lymburch*: boek V, r. 2106; boek VII, r. 986, 1206.

Nilo 2 a) bedoeld is eigenlijk het toponiem (zie **Nilo 1**); e) **Nilo** – Saraceens koning van Nilo; g) neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Limburch*: boek VII, r. 1186.

Nilus zie **Tulus**

Nilus zie **Vulpis van Ysauria**

[Nilus, die] h) de rivier de Nijl, ⁴ de levensader van Egypte – gedurende de Middeleeuwen beschouwd als één van de vier rivieren die in het Aards Paradijs ontspringen, maar elders bovengronds komen – zie ook **Nilo 1** en **Nilus 2**; i) **Nilus** alias **Geon** – Paradijs-rivier – stroomt door Egypten – mondt bij Alexandrie 1 via een delta in zee uit – met het eiland Meroë; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 863, 1216, 1223, 1648, 1721, 1789; boek X, r. 191; i) **Nylus** alias **Ghion** – Paradijs-rivier – stroomt door Egypten, mondt bij Alexandrien uit in de Grote See <Nilus> *Troyen*: r. 28361, 28707, 28714, 29214, 29289.

Nimagen h) Nijmegen ⁵ [Moisan I, 2: NIMAIE] [West VR: **Nimaie**] aan de rivier de Waal ⁶ in Gelderland; i) **Nimagen** – koninkrijk van Arnout en Rose – bezet door Gaufort – belegerd door Esmereit; *Boudewijn*: r. 65, 304; i) **Ymmagen** – stad aan de Rijn – gesticht door Julius Cesar – waar hij een brug over de Rijn liet slaan om de Germanen aan te vallen <Ymmaghen> *Caesar Prz*: fol. 6v, 9v; i) **Nimmeghen** – waar keizer Otto van Almanien parlement houdt – waar

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Michal>

2. http://vulgate.org/ot/1samuel_14.htm

3. http://en.wikipedia.org/wiki/Nicomachus_of_Macedon

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nile>

5. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nijmegen.kmz

6. http://nl.wikipedia.org/wiki/Waal_%28rivier%29

Helias door de zwaan naartoe geleid wordt om de hertogin van Billoen te verdedigen tegen de graaf van Frankenborch <Nimmegen> *Helias Prz*: p. 1, 62-64, 69-72, 80; i) **Numegen** – waar Karll Meynet een paleis heeft; *Karl Meinet*: r. A320, 23.

Nymiane a) Niniane / Viviane, ¹ [West PR: Niniane] ook genoemd la Dame du Lac – dezelfde als [die Joncfrouwe vander Hagedochte] en [die Vrouwe van Lac]; b) geliefde van de tovenaer Merlijn; e) **Ymeine** – jonkvrouw, afkomstig uit Clene Bartanie; g) verliefd op Merlijn – leert van Merlijn toverspreuken, waarmee zij hem vervolgens opsluit – voedt Lantsloot vander Hagedochte op – met Boerd jr. en Lambegues op zoek naar Lantsloot; *Lantsloot*: r. 34; e) **Nymiane** – haar naam betekent in het Diets “in sals niet doen”; f) dochter van Dyonas en de nicht van de hertog van Borgonien – geliefde van Merlijn; g) leert van Merlijn al zijn toverkunsten – zet hem met toverkracht gevangen in het bos Broceliande zodat alleen zij bij hem kan komen <Nimiane, Nimianen, Viviane, Vivieyne> *Merlijn*: r. 16084, 22014, 22016, 22032, 31829, 33337.

Nimmeg(h)en zie **Nimagen**

Nymmer Sat zie [Nemmer Sat]

Nimus zie **Ninus**

Ninive h) Ninive, ² [Moisan I, 2: NINIVE] hoofdstad van het Assyrische rijk op de linkeroever van de Tigris ³ – nu een ruïnestad nabij Mosul ⁴ in het noorden van Irak [Genesis 10, 11] ⁵ – in 612 v.C. verwoest door Meden en Babyloniërs – in het Oudtestamentische Bijbelboek *Jonas* ⁶ wordt de gelijknamige profeet door God naar Ninive gezonden om de bewoners tot inkeer te brengen, zo niet dan zal hun stad door God verwoest worden, maar zo ver komt het niet; i) **Ninive** – land van prins Negusar – stad in Mesopotamia <Ninivee> *Alexanders geesten*: boek III, r. 171; boek VII, r. 1069; i) **Nyniven** – door brand verwoeste stad; *Buevijn*: fol. A3v; i) **Nynyve** – koninkrijk; *Karl Meinet*: r. A472, 57; i) **Nynyve** – stad waarbuiten koning Asswerus schitterend hofhoudt; *Minnen loep*: boek IV, r. 789; i) **Ninive** – stad in Mesopotamia – gesticht door Ninus; *Troyen*: r. 28562.

Nyniven zie **Ninive**

Ninus a) Ninus, ⁷ legendarisch Assyrisch koning; b) (tweede) echtgenoot van Semiramis; e) **Ninus** – koning; f) echtgenoot van Semiramis; g) bouwde Ninive <Minus, Nimus> *Alexanders geesten*: boek V, r. 851; boek VII, r. 1071, 1077;

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Merlin>

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Ninive>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Tigris>

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nineveh.kmz

5. http://vulgate.org/ot/genesis_10.htm

6. http://vulgate.org/ot/jonah_1.htm

7. <http://en.wikipedia.org/wiki/Ninus>

e) **Ninus** – afkomstig uit Grieken; f) echtgenoot van Funtamis; g) de eerste veldheer [?] – bouwde Ninive; *Troyen*: r. 28564, 28570.

Nyort h) Niort ¹ [Moisan I, 2: NIORT] aan de rivier de Sèvre Niortaise ² in Poitou, Frankrijk;

i) **Nyort** – waar Melusine het kasteel met de twee torens (de Jumelles) heeft gebouwd <Moert, Moret, Mort> *Meluzine*: fol. S4va, S6vb, T3ra.

Niquea zie **Nicea**

Nise(n) zie **Nisus**

Nises zie **Cryses**

Nisis a) Nisos / Nisus ³ – koning van Megara in Attica – personage uit Ovidius'

Metamorphoses, boek VIII; b) vader van Scylla; d) is onkwetsbaar dankzij een purperen haarlok – die wordt hem in zijn slaap afgesneden door zijn dochter Scylla die verliefd is op zijn vijand koning Minos van Kreta – verandert in een zeearend en stort zich in die gedaante op Scylla die zich vastklampt aan het schip van Minos als hij weigert haar mee te nemen; e) **Nisis** – koning van Achaje; f) vader van Silla; g) wordt in zijn slaap onthoofd door zijn dochter Silla, waarna zijn hoofd wordt aangeboden aan koning Minos <Nysus> *Minnen loep*: boek I, r. 2211, 2311.

Nisus a) Nisus ⁴; b) zoon van Hyrtacus; d) zijn vriend Euryalus wordt door Volcens gedood; e) **Nisus** – Trojaans ridder, in het gevolg van Eneas; g) boezemvriend van Eurialus – gaat met Eurialus naar het kamp van de aanvallers van Albane en doodt daar vele slapende mannen – als Eurialus gedood wordt, hakt hij als een woesteling in op de mannen van graaf Volzam en wordt zelf gedood <Nise, Nisen, Niso> *Eneide*: r. 6542, 6559, 6595, 6618, 6662, 6666, 6682, 6716, 6735, 6755, 6829; e) **Nisus** – Trojaans soldaat – geboren in Troje; f) zoon van Jacus; g) 'bemint' zijn hartsvriend Eurialus 2 – strijdt mee met Eneas van Troyen tegen Turnus c.s. – doodt in het treffen met Volceus onbedoeld zijn vriend Eurialus – zelf dodelijk gewond door Volceus, op wie hij de dood van Eurialus wreekt; *Troyen*: r. 38170, 38182, 38199, 38214, 38246, 38271, 38281, 38291, 38301, 38324, 38327, 38330, 38353, 38361, 38364, 38371; e) **Nysus** – Trojaan; f) zoon van Yracus; g) gezel van Euryalus – doodt Voleus om zijn door hem gedode gezel te wreken <Nisus> *Troyen Prz*: fol. 149rb-150va.

Nysus zie **Nisis**

Nysus zie **Nisus**

Nytert van Ruwendael a) Neidhart von Reuenthal ⁵ (eerste helft 13e eeuw) – vermoedelijk geboren uit een adellijk Beiers geslacht – sprekende naam:

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Niort.kmz

2. http://en.wikipedia.org/wiki/S%C3%A8vre_Niortaise

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nisos>

4. http://en.wikipedia.org/wiki/Nisus_and_Euryalus

5. http://de.wikipedia.org/wiki/Neidhart_von_Reuenthal

Neidhart is een ‘duivelsnaam’ en Reuental zal ‘dal van rouw’ betekenen; d) belangrijke en productieve Duitse lyrische dichter (en toonzetter) – geldt als uitvinder van de ‘hoofse dorpspoëzie’; e) **Nytert van Ruwendael** – heer; g) exemplarische vertolker van de goede Duitse liefde die superieur is aan die van de Engelsen, de Fransen en de Lombarden; *Minnen loep*: boek II, r. 706.

Nith zie **Nicea**

Nythea zie **Nichia**

Nithena zie **Nithene**

Nithene h) Mykene¹ / Mycene² [Moisan I, 2: MICAÏN(N)E] in Argolis op de Peloponnesus, Griekenland; i) **Nithene** – koninkrijk van Aghamennon – levert zwaarden als bondgenoot van koning Menelaus – bondgenoot van de Grieken in de strijd tegen de Trojanen om Helena – woonplaats van Aghamennon, Clitemestra en Efegenia – tijdens de afwezigheid van Aghamennon onder heerschappij van Clitemestra en Egistus, na hun gewelddadige dood onder die van Orestes <Nichena, Nithena, Nithenen, Nychene, Nychenen> *Troyen*: r. 5444, 7456, 9759, 20265, 33925, 34152, 34295, 34318, 35001, 35102.

Nithe(n)us zie **Mitenus**

Nithida zie **Nichia**

Nyvers h) Nevers³ [Moisan I, 2: NEVERS] in Bourgondië, Frankrijk, waar de rivier de Nièvre⁴ uitmondt in de rivier de Loire; i) **Nyvers** – de graaf van Nyvers vecht in het leger van Gernas dat Oriette veroverd en wordt in de slag om Oriette gedood; *Karl Meinet*: r. A198, 15, 65.

Niwe Burch zie [Nieuwe Burch]

Nobel a) de leeuw Noble – lett. de edele – in de Franse literatuur is het heel gebruikelijk om het woord ‘noble’ als epitheton ornans vooraf te laten gaan aan ‘roy’: le noble roy, en mogelijk maakt deze naam voor de koning deel uit van de mundus inversus thematiek; e) **Nobel** alias **Lyoen** – leeuw, koning der dieren – meestal “die coninc” genoemd; f) echtgenoot van koningin Gente – verwant van Fyrapeel; g) houdt hofdag en zal recht spreken – laat Reynaert tot drie keer toe dagvaarden – gelooft Reynaerts verzinsels over een (door Bruun, Ysengrijn, Tybeert, Grimbeert en Reynaerts vader) geplande moordaanslag en een goudschat – geeft mede op aandringen van de koningin gratie aan Reynaert – voelt zich ultiem bedrogen bij het zien van Cuwaerts kop <Nobele> *Reynaert A en F*: r. 44, 1769, 2752; e) **Nobel** alias **Cupoen** – leeuw, koning der dieren – meestal “die coninc” genoemd; f) verwant van Fyrapeel; g) verder als boven – verlengt de hofdag met twaalf dagen – gelooft Reynaerts verhaal over drie door Bellijn ‘gestolen’ juwelen – accepteert Ysegryms

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Mykene.kmz

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Mycenae>

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nevers.kmz

4. http://fr.wikipedia.org/wiki/Ni%C3%A8vre_%28affluent_de_la_Loire%29

uitdaging: tweekamp tussen Ysegrym en Reynaert, beeindigt de tweekamp om Ysegrym nog meer vernederingen en verwondingen te besparen – biedt Reynaert na zijn overwinning aan om raadgever en baljuw te worden; *Reynaert Prz*: r. 1297, 1471, 2036, 2683; e) **Nobel** alias **Lyoen** – leeuw, koning der dieren – meestal “die coninc” genoemd; f) verwant van Fyrapeel; g) verder als boven; *Reynaerts Hst*: r. 53, 1788, 2028, 2759, 3618.

Noblioen a) ziet eruit als een samenstelling van ‘noble’ en ‘lioen’: edele leeuw – mogelijk is er een relatie met **Rode Lioen**; d) uit het verhaal kan men opmaken dat hij als wapenteken had een rode leeuw rampant op een gouden veld, welk wapenteken via Partenoples van Bloes en Myloen van Bloes graaf Roelant bereikte; e) **Noblioen** – Saraceens koning; g) verslagen en van zijn wapenrusting en wapenteken beroofd door Partenoples; *Fierabras*: r. 341.

Nochant j) No(r)haut [West PR: Nohaut] – mogelijk hetzelfde als **Norant**; k) **Nochant** – kasteel van een door Lanceloet van Lac geholpen jonkvrouw; *Lanceloet*: boek II, r. 23065.

Nodoamine e) **Nodoamine** – koning; *Merlijn*: r. 15647.

Noe 1 a) Noach ¹ [Genesis 5, 29] ² bij de Protestanten, Noë bij de Katholieken [Moisan I, 1: NOÉ(S)] [West VR: Noé] [West PR: Noé] – gedurende de Middeleeuwen is het enkel Noë en komt de vorm Noach nog niet voor; b) zoon van Lamech – vader van Sem, Cham en Jafet; d) bouwde op Gods bevel een Ark, die hij vulde met dieren (in paren) en zijn gezin om de Zondvloed ³ te kunnen overleven – exemplarisch slachtoffer van de kracht van wijn; e) **Noë**; f) vader van Sem, Japhet en Cham – grootvader van Assur; g) bouwt op Gods bevel de ark, waarmee hij strandt op de berg Ararat – plant een wijngaard – wordt dronken en valt in slaap – door zijn zoon Cham bespot om zijn ontbloot geslacht – vervloekt Cham <Noe, Noes> *Alexanders geesten*: boek III, r. 723; boek IV, r. 487, 492, 512, 515, 523; boek VII, r. 1039, 1308; e) **Noe**; g) bouwde om de zondvloed te overleven een ark, die Brandaen als voorbeeld nam voor zijn eigen schip; *Brandaen*: r. 99; e) **Noe**; g) exemplarisch bespote man – exemplarische arkbouwer; *Jason*: fol. 45r, 72r; e) **Noe**; g) bouwer van de Ark – verwelkomt Jhesus als die op paaszaterdag met een kruis de poort van de Hel openbreekt; *Leven Ons Heren*: r. 4207; e) **Noe**; g) door God bevolen een ark te bouwen; *Minnen loep*: boek III, r. 259; e) **Noe**; g) belandde met zijn ark in het koninkrijk Armenia <Noees, [Noels]> *Parthonopeus*: r. 3719; e) **Noe**; f) vader van Sem – grootvader van Assur; g) na de zondvloed met zijn ark gestrand op de berg Arrarat in Armenie <Noees> *Troyen*: r. 28534, 28841.

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Noah>

2. http://vulgate.org/ot/genesis_5.htm

3. http://de.wikipedia.org/wiki/Sintflut#Biblische_Darstellung

Noe 2 a) vernoemd naar de Oudtestamentische Noë (zie **Noe 1**); e) **Noe** – kapelaan van sente Brandaen; g) heeft voor sente Brandaen alle wonderen in een boek opgeschreven; *Brandaen*: r. 2208.

Noel zie **Noe 1**

Noerantoen a) Mahmoed Nureddin ¹ (1118–1174); c) heerser over Aleppo (1146–1174); d) heroverde Edessa op de Kruisvaarders (1144) – veroverde Damascus (1154) en Egypte (1169–1171) – effende het pad voor de latere veroveringen van Salah al-Din (Saladin); i) **Noerantoen** – hier abusievelijk als plaatsnaam opgevat [?]; *Saladijn*: r. 22, 694.

Noergales zie **Norgales**

Noerman zie **Normanne, die**

Noermantie(n) zie **Normandie**

Noerthobelant zie **Nortomberlant**

Noerthoboland zie **Nortomberlant**

Noerthomberlant zie **Nortomberlant**

Noertsee zie [**Nortsee, die**]

[**Noertthobelant**] zie **Nortomberlant**

Noerweghen zie **Norwegen**

Noerweghes zie **Norwegen**

Noerwegher Zee zie [**Norweger See, die**]

Noyael a) de identificatie Noyael als eigenaam en als de Middelnederlandse vertaling van het Oudfranse Noel (Kerstmis) is op zijn zachtst gezegd aanvechtbaar: Moisan kent de naam niet – bedoeld lijkt het bijvoeglijk naamwoord ‘noyael’ (edel, trouw enz.): “Reynier und sin bruder noyael” – de bedoelde broer is vermoedelijk Geraert von Vyane; e) **Noyael** – ‘ghost’; f) broer van Reynier; g) vecht met zijn broer mee in de strijd voor Rome; *Ogyer*: r. 1822.

Noioen e) **Noioen** – (Saraceense) duivel; *Ogier E-G*: r. 181.

Noyone zie **Yvon**

Noyors h) la Terre as Norois [West PR: **Terre as Morois/Norois, de la**] lett. het land van de Noren, waarbij niet Noorwegen (zie **Norwegen**) zelf bedoeld lijkt, maar door de Noormannen bezet land met name het huidige Argyll met als hoofdstad Lochgilphead ² in Schotland; i) **Noyors** – toenaam van **Ydier van Noyors**; *Merlijn*: r. 22716.

Noirenberch h) de voormalige rijksstad Neurenberg / Nürnberg ³ aan de rivier de Pegnitz ⁴ in Beieren, Duitsland – zie ook **Norenberg**; i) **Noirenberch** – stad in Beieren; *Meluzine*: fol. N6ra, N6vb.

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Nur_ad-Din

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Lochgilphead.kmz

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nürnberg.kmz

4. http://de.wikipedia.org/wiki/Pegnitz_%28Fluss%29

Nomede(s) zie **Numidia**

Noneboten zie **Bote**

Noorman zie **Normanne, die**

Noortsee zie [**Nortsee, die**]

Noortwege(n) zie [**Norwegen**]

Noor(t)weghen zie [**Norwegen**]

Norant j) mogelijk hetzelfde als **Nochant** [West PR: Nohaut]; k) **Norant** – kasteel / landstreek; *Merlijn*: r. 20719.

Norenberch h) mogelijk het huidige Insko¹ in Polen, dat vroeger in Westpommern lag en Nörenberg² heette – de traditionele keuze voor (de voormalige rijksstad) Neurenberg,³ het huidige Nürnberg in Beieren, Duitsland, kan ingegeven zijn door de Hoogduitse drukgeschiedenis die de oorspronkelijke Nederduitse snel wegvaagde – zie ook **Noirenberch**; i) **Norenberch** – waar Ulenspiegel zich uitgeeft voor een groot geneesheer; *Ulenspieghel*: H 13.

Norgales h) **Norgales** [West VR: Norgales] [West PR: Norgales] – het noorden van Wales⁴ in Groot-Brittannië – eventueel Cumbria – zie ook **Gales**; i) **Morgales** – land, gelegen naast Foreestan en in de buurt van Soroles; *Lanceloet*: boek II, r. 13640; i) **Norgales** – koninkrijk – de koning van Norgales organiseert een toernooi tegen Bandemagus van Gorre; *Lanceloet*: boek II, r. 13958, 14075, 14109, 14121, 14313, 14353, 14361, 14370, 14410, 14444, 14478, 14507, 14512, 16438, 16447, 19140, 19581, 19962, 20771, 21076, 21162, 21164, 27320, 27485, 28466, 28500, 28611, 28700, 28956; i) **Nortgales** – land – waarvandaan Walewein c.s. zeggen te komen op het toernooi dat bij het kasteel Peninge gehouden zal worden <Nortgale> *Lanceloet*: boek II, r. 27320, 27485; i) **Nort-Gales** – koninkrijk – waarin Caneborch ligt – toenaam van **Gaherijs van Nort-Gales** – bondgenoot van Mordret in diens strijd tegen koning Artur <Norgales, Nortgales> *Lanceloet*: boek IV, r. 1128, 1955, 2212, 2293, 5645, 5650, [10895], 11033; i) **Norgales** – koninkrijk van Tradelians van Norgales – gelegen naast Astragorre – aangevallen door de Sennen <Noergales, Nortgales> *Merlijn*: r. 13362, 13391, 14367, 15840, 16048, [19218a], 19448, 19774, 27184, 29978, 31574, [32234], 35598.

Norgans e) **Norgans** – ooit koning van Windeberes, toen in dienst van koning Uter-Pandragoen; f) stiefvader [?] van Gosengoes; g) gedood in een eerdere strijd tegen de Sennen; *Merlijn*: r. 15577.

Normadie zie **Normandie**

Norman zie **Normanne, die**

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Insko.kmz

2. <https://de.wikipedia.org/wiki/I%C5%84sko>

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nürnberg.kmz

4. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Wales.kmz

Normandie h) het hertogdom Normandië ¹ met als hoofdstad Rouen ² in het noordwesten van Frankrijk [Moisan I, 2: NORMANDIE] [West VR: **Normandie**] [West PR: **Normandie**] – voorheen Neustrië (zie **Neustre**) – in de negende en tiende eeuw door de Noormannen op de Franken ‘veroverd’ door agressieve immigratie, waarna zij in ruil voor loyaliteit aan de Franse kroon en het Ware Geloof een permanente verblijfsvergunning kregen; i) **Normandie** – in Vrancrike; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1559; i) **Noermandie** – toenaam van **Gheraert van Noermandien** <Noermandien, Normandien> *Gloriant*: r. 138, 383, 440, 495, 507, 802, 1089; i) **Normandien** – toenaam van **Ritsaert van Normandien** – gebied waar Ridsaert, Adelaert, Wridsaert en Reynout familie hebben <Noermandien> *Heemskinderen*: p. 62, 105, 151, 158; i) **Normendie** – landstreek; *Huge K*: r. 401; i) **Normendie** – land van herkomst van de jonkvrouw die door Morilegan gevangen werd gehouden in de Swerte Montanie en door Walewein werd bevrijd; *Lanceloet*: boek III, r. 22140; i) **Normendie** – huidige naam van **Neustre**; *Lanceloet*: boek IV, r. 9697; i) **Normandien** – landstreek in Vranckerike <Normendien> *Limborch*: boek IV, r. 1845; boek V, r. 464; i) **Normendien** – leen van de Franse koning Lodewijc; *Limborch Frg*: H51B, r. 205; i) **Normenyen** – landstreek in Vranckerich <Normedijen> *Lymburch*: boek IV, r. 1840; boek V, r. 461; i) **Normendien** – toenaam van **Ridsart van Normendien**; *Lorreinen H*: r. 87; i) **Normendien** – toenaam van **Richerde van Normendien**; *Madelgij*s: fragm. XIV, r. 400, 439; i) **Normandien** – toenaam van **Ridtsaert van Normandien**; *Malegij*s: p. 343; i) **Normandie** – toenaam van **Pyrunet van Normandie** <Normadie, Normadien> *Karl Meinet*: r. A198, 20, 64; A218, 4, 17; A229, 47; A257, 16; A526, 64; i) **Normandie** – toenaam van **Ritsart von Normandie** <Normandie, Normandij, Normendie, Normendye, Normendyen> *Ogyer*: r. 238, 1500, 1632, 1758, 3834, 3854; i) **Normandye** – land van herkomst van Henric; *Ongeïdentificeerd 1*: r. 47, 95, 102; i) **Normandien** – land nabij Britanigen <Normandijen> *Ponthus ende Sidonie*: cap. 9, 44, 55, 61; i) **Normandy** – hertogdom van Ryzart van Normanne – waar Ritzart, Fritzart, Adelhart en Reynolt bondgenoten hebben <Normandie, Normandy, Normandyen, Normanne, Normendy> *Reinolt*: r. 2722, 3934, 4925, 5733, 9970, 10681, 10769, 11513; i) **Normendie** – waar Ridsaert, Writsaert, Adelaert en Renout bondgenoten hebben – toenaam van **Ritsaert van Normendie** <Normandien> *Renout*: r. 580, 1461, 1973, 2064; i) **Normandien** – hertogdom van Rijckaert zonder Vreese, diens vader Robrecht de Duyvel en daarvoor van Rollo en Willem metten Langhen Sweerde – met als belangrijkste stad Rouanen en als belangrijkste klooster dat van Fescamp – waar twee “aerdsche goddinnen” Gloriande en Eglentine

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Duchy_of_Normandy

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Rouen.kmz

verblijven in een bosch “met locht ende wolcken omcinghelt”, waar zij een lieleblank everzwijn houden <Normandiens> *Rijckaert zonder Vreese*: Voorrede, cap. 1, 5, 7, 9-12, 14-16; i) **Normandien** – land van hertog Oubeert; *Robrecht*: r. 3, 9, 38, 39, 43, 239, 297, 374, 552, 1160, 1167, 1168, 1171, 1208; i) **Normandien** – hertogdom – toenaam van **Florije van Normandien** <Normandyen> *Parijs & Vienne*: cap. [6]; i) **Normendie** – hertogdom – waar de havenplaats Troyenbort ligt, waar Melioer in Vrankerike aankomt – de hertog neemt deel aan het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. 824, 5299; i) **Normandien** – land in Vrancryck; *Troyen*: r. 29127; i) **Normandien** – land van herkomst van een dappere joncker die de admiraal van Calcidonien voor de ogen van Milioen d’Angler doodslaet – toenaam van **Quintijn van Normandien**; *Valentijn*: cap. 58, 67.

Normandien zie **Normandie**

Normandiers zie **Normanne, die**

Normandoys(en) zie **Normanne, die**

Normanen zie **Normanne, die**

Normanne zie **Normandie**

Normanne, die a) de Normandiërs, de geassimileerde nazaten van de Vikingen in Normandië¹; e) **die Noorman** – volk; g) exemplarisch arrogant; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1805; e) **die Normanne** – volk; g) hebben een vete met de Bertoene, die door Karel de Grote verzoend wordt; *Lorreinen J*: fragm. I, r. 1408; e) **die Normanne** – inwoners van Normandie <Norman, Normanen> *Karl Meinet*: r. A219, 69; A241, 30; A470, 58; A521, 41; e) **der Noerman** – toenaam van **Gerin** (d.i. [**Garijn**] 11); *Ogyer*: r. 10030; e) **Normanne**; g) deelnemers aan het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. 5067; e) **die Normans** (or. les Normans) – zij die afkomstig zijn uit Normandien <Noermannen, Noermans, Normannen> *Ponthus ende Sidonie*: cap. 9, 13, 18, 44, 47; e) **der Norman** – toenaam van **Ryzart von Normanne**; *Reinolt*: r. 10684; e) **die Normanne** – inwoners van Normandy; g) vechten in het leger van Karle; *Reinolt*: r. 12059; e) **die Norman** – toenaam van **Ritsaert van Normendie**; *Renout*: r. 1469, 1976; e) **Normandoysen, die** – de manschappen van Rijckaert zonder Vreese in diens strijd tegen koning Astolpho van Engelandt met als leidsman de duivel Brudemor in zijn metamorfose als Swarten Ridder <Normandoys, Normans> *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 12; e) **die Normans** – de onderdanen van de hertog van Normandien; *Robrecht*: r. 46; e) **die Normandiers** [or. les Normans]; g) bondgenoten van koning Pepijn van Vrankrijck in de strijd tegen koning Artus van Bertangien; *Valentijn*: cap. 62.

Normans zie **Normanne, die**

Normedijen zie **Normandie**

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Duchy_of_Normandy

Normendy(e) zie **Normandie**

Normendie(n) zie **Normandie**

Normenyen zie **Normandie**

Nortgale(s) zie **Norgales**

Nortomberlant h) Northumberland ¹ [West PR: **Norhombel(l)ande**]

[West VR: **Norhombe(r)lande**] – bedoeld lijkt het ‘Romeinse’ Northumbria: ² al het land ten noorden van de rivier de Humber ³ tot aan Schotland toe, een veel groter gebied dan het huidige Northumberland (tegen de Schotse grens) in het noorden van Engeland – zie ook **Humberlant**; i) **Norttomberlant** – landstreek in Brytanigen / Engeland, woest en onbekend – later verblijfplaats van Blasijs, en soms van Merlijn <Nortomberlant, Nort Tomberlant, [(omber omb) Merlant]> *Graal*: r. [4758], 5517, 5527, 5535, 6695;

i) **Nortomberland** – land – bondgenoot van Mordret in diens strijd tegen koning Artur <Nort Omberlant> *Lanceloet*: boek IV, r. 11765, 11782;

i) [**Noertthobelant**] – landstreek met de berg Brunbeliois waarin Elinas is opgesloten <Noerthobelant, Noerthoboland, Noerthobolande, Noertthobelande, Northobelan, Northobolant> *Meluzine*: fol. A5va, S6vb, T1ra, T1rb, T2va, V1va, X4rb, Z1ra; i) **Nortomberlant** – koninkrijk van Clarioen van Northomberlant – aangevallen door de Sennen <Northomberlant> *Merlijn*: r. 11411, 13376, 14229, 15549, 15672, 15980, 16170, 20001, 20098, 20635, 21743, 25175, 30366, 30407;

i) **Northomberlandt** – koning Astolpho van Enghelandt stelt als eerste de hertog van Northomberlandt aan als overste van het leger, waarmee hij Normandien wil binnenvallen om zijn door Rijckaert zonder Vreese geschaakte en gehuwde dochter Clarisse op te eisen; *Rijckaert zonder Vreese*: cap. 12; i) **Noerthomberlant**; *Troyen*: r. 33461.

[Nortsee, die] h) de Noordzee, ⁴ zee gelegen tussen Nederland, Engeland, Schotland, Noorwegen en Denemarken; i) **die Noortsee** – zee waarin de Rijn uitmondt; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1543; i) **die Noertsee** – zee waarin de Ryn uitmondt; *Troyen*: r. 29111.

Nort-Spaengen zie **Spaengen**

Norttomberlant zie **Nortomberlant**

Nortwegen zie **Norwegen**

Nortwegers zie [**Norwegers, die**]

Norwegen h) Noorwegen ⁵ [Moisan I, 2: **NOROEGHE**] (en soms ook Denemarken) in Scandinavië – zie ook **Noyors**; i) **Noortwegen** – ten noorden van Germania,

1. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Northumberland.kmz

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Northumbria>

3. <http://en.wikipedia.org/wiki/Humber>

4. http://en.wikipedia.org/wiki/North_sea

5. http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_norway

het laatste land van Europeanen – onderworpen aan Alexander de Grote <Noortweghen, Noorweghen> *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1451, 1763; boek X, r. 1161; i) **Noorweghen** – pars pro toto [?] voor Deenmerke; *Denensage*: r. 101; i) **Nortweghen** – koninkrijk; *Lanceloet*: boek III, r. 19349; i) **Nortwegen** – land – de inwoners heten Nortwegers; *Lanceloet*: boek IV, r. 9705; i) **Norwegen** – met de stad Berine waarheen Otte zijn van overspel beschuldigde echtgenote Helene verbant <Nortwegen> *Lorreinen J*: fragm. I, r. 899, 910, 924, 972; i) **Norwegen** – verder als boven; *Lorreinen O*: r. 3117; i) **Noortwege** – land naast Yerlant; *Malegijs*: p. 162; i) **Noerweghen** – mark, veroverd door Oliphart; *Meluzine*: fol. P1rb; i) **Nortwegen** – toenaam van koning **Amagijn van Nortwegen**; *Merlijn*: r. 15638; i) **Norwegen** – koninkrijk – bondgenoot van Karel de Grote tegen Broyer; *Ogyer*: r. 14328, 14703; i) **Norwegen** – koninkrijk van Lomer van Norwegen <Norweghen, Norwewen> *Parthonopeus*: r. 1477, 1610; i) **Noerweghen** – land in Europeanen <Noerweghes> *Troyen*: r. 29019, 29331.

[Norwegers, die] a) de Noren; e) **die Nortwegers** – volk / leger uit Nortwegen; g) bondgenoten van koning Artur; *Lanceloet*: boek IV, r. 9878.

[Norweger See, die] h) corruptie, bedoeld wordt de Navelzee, dat is de Middellandse Zee; i) **die Noerwegher Zee** – correspondeert met **die Navelsee** (in *Alexanders geesten*) – tussen de Dunouwe en de Noerwegher Zee liggen Neder Pannonia en Messia; *Troyen*: r. 29023.

Norweghen zie **Norwegen**

Norwewen zie **Norwegen**

Nubia h) Nubia ¹ [Moisan I, 2: NUBIE] – heidens koninkrijk aan de rivier de Nijl, ongeveer gelegen in het huidige zuiden van Egypte en huidige noorden van Sudan – ten tijde van Alexander de Grote bekend als het koninkrijk Kush met als hoofdstad Meroë ² – zie ook **Numidia**; i) **Nubye** – met Egypte en Babilonie erfdeel van Seloc <Nubie> *Florimont*: r. 254, 315; i) **Nubia** – correspondeert met **Münidia** (in *Lymburch*) – Saraceens koninkrijk in Affrica van koning Nabot – neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Limburch*: boek VIII, r. 936; i) **Nubien** – Saraceens koninkrijk van Plantamor; *Ogyer*: r. 1938; i) **Nubia** – koninkrijk van Aupatrijs <Nubie> *Parthonopeus*: r. 3715, 5832; i) **Nubie** – koninkrijk – de koning bemint Salatrien en vecht om haar een tweekamp met Picolet <Nubien> *Saladijn*: r. 1121, 1128; i) **Nubie** – vermaard om zijn paarden, o.a. dat van Achilles; *Troyen*: r. 12048.

Nubie(n) zie **Nubia**

Nublen zie **Nables**

Nubles zie **Nables**

Nublis zie **Nables**

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Nubia>

2. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Meroë.kmz

Nuega h) or. Nuega – niet te identificeren stad in het middeleeuwse koninkrijk Hongarije ¹; i) **Nuega** – stad in Hongherien – woonplaats van Josaran, verblijfplaats voor vijftien jaar van Sibilla, Lois en Baroquel; *Sibilla*: r. 533.

Nuysen h) or. Salize d.i. Falize(e) [Moisan I, 2: FALISE 2] – zie ook **Philee**; i) **Nuysen** – land van de Sarazijnse koning Brandesier, waar zijn oninneembaar **Casteel Fort** gelegen is, waarin hij zijn exemplarisch mooie dochters Rosemonde en Galasie opsluit totdat hij een geschikte echtgenoot voor hen gevonden heeft; *Valentijn*: cap. 37.

Numegen zie **Nimagen**

Numidia h) Numidia ² – Romeinse provincie en Berbers koninkrijk gelegen in het noorden van Afrika ter hoogte van het huidige Algerije en Tunesië – zie ook **Nubia**; i) **Numidia** – in Affrica, met de stad Ypone – van Jugurta; *Alexanders geesten*: boek VII, r. 1638; i) **Numidie** – Saraceens koninkrijk van Rabot; *Limborch Frg*: H53, r. 86; i) **Münidia** – correspondeert met **Nubia** (in *Limborch*) – Saraceens koninkrijk in Affrica van koning Nabot – neemt deel aan de belegering van Constantinopel; *Lymburch*: boek VIII, r. 933; i) **Nomede** – toenaam van **Brahard von Nomede**; *Ogyer*: r. 1730; i) **Nomedes** (or. Mede / Nomede) – koninkrijk van Gondebres, rechter bij het toernooi om Melioers hand; *Parthonopeus*: r. 3848; i) **India** – corruptie (zie *Alexanders geesten*) – land in Affrycke, gelegen naast Getulia – met de stad Ypone; *Troyen*: r. 29204.

Numidie zie **Numidia**

Nummer h) Nemea ³ in Argolis ⁴ op de Peloponnesus in het zuiden van Griekenland; i) **Nummer** – levert kurassen als bondgenoot van koning Menelaus; *Troyen*: r. 5447.

Nuwe ** zie **Nieuwe** **

Nuwe Troyen zie [**Nieuwe Troje**] 1 & 2

1. http://en.wikipedia.org/wiki/Kingdom_of_Hungary

2. <http://en.wikipedia.org/wiki/Numidia>

3. http://bouwstoffen.kantl.be/remlt/Google_Earth/Nemea.kmz

4. <http://en.wikipedia.org/wiki/Argolis>